

Vokiečiai paeme Svenčionelius

Rusai vel laimejo Galicijoje

Suėme 40,000 belaisvių

Rusai atiduos vokiečiams Vilnių

Vokiečiai Lietuvoje tebėra uesulaikyti ir yra už 30 mylių
nuo Dinaburko

Rusai neįveikia apsirupinti su sužeistaisiais ir pabėgėliais

465,000 VOKIEČIŲ ŽUVĘ Į DU
MENESIŲ.

PETROGRADAS, rugsėjo 14. — Rusų pranešimai skelbia, kad bėgiu pastarųjų dviejų mėnesių vokiečiai mušiuose su rusais netekę 465,000 kareivių. Vokiečiai, kuriuos rusai paėmė nelaisvėn, pasakoja, kad ištisi vokiečių regimentai, jiems be-
atakuojant rusų pozicijas su-
naikinti. Tik į pastarąsias tris
savaites rusams, esą, pavykę su-
imti daugiau 70 tukstančių au-
strų ir vokiečių belaisvėn.

PETROGRADAS, rugs. 14. —
Oficialiai paskelbta, kad la-
bai smarkūs mušiai buvo abe-
lių ir Utenos apygardose ir to-
liaus į pietus.

Ties švenčionėliais (Naujie-
ji švenčionys) vokiečiai perkir-
to Vilniaus-Dinaburko geležin-
keli. Rusai spaudžiami vokie-
čių atakų pasitraukę prie Pab-
rodės (Pabrodze) stoties, esan-
čios į pietus nuo švenčio-
nėlių.

BERLINAS, rugs. 14. — Palei
Dauguvos upę, kur per savai-
te nebuvo mušių, dabar prasi-
dėjo didelis mušis, kuris kryps-
ta geron pusėn vokiečiams.
Rusai liko išvyti iš kelių po-
zicijų ant kairiojo kranto Daugu-
vos upės. Šis mušis galbut nu-
sprės Rygos likimą.

PETROGRADAS, rugs. 15. —
Pusiau oficialiai pripažįstama,
kad rusai turės apiešti Vilnių
ir atiduoti jį vokiečiams.

Kadangi vokiečiai perkirto
švenčionėliuose Vilniaus-Gar-
dino geležinkelį, o kita armija
spaudžia rusus prie Varėnų,
todėl rusai turės pasitraukti iš
Vilniaus bėgyje dešimties die-
nų.

Šmarkūs mušiai prie Rygos.

Mušiai prie Rygos eina vis

smarkyn. Vokiečiai vėl pra-
dėjo bandymą persikelti per
Dauguvą arti Linden. Tečiaus
nesitikima, kad vokiečiai galės
paimti Rygą tiesioginėje ata-
koje.

Teutonų armija iš pietvaka-
rių eina prie Dinaburko, bet vo-
kiečių atakos ant Dinaburko iš
vakarų pusės buvo bevaisės.

PETROGRADAS, rugs. 15. —
Nors rusams nesiseka šiaurinė-
je, Lietuvoje ir prie Rygos, te-
čiaus rusai laimi Galicijoje ir
kaip skelbia karės ofisas, čia
nuo 1 dienos rugsėjo nuo pra-
džios rusų ofensivo, liko suim-
ta 40,000 austrų-vokiečių belai-
svėn.

Ant Goryn upės, kurią rusai
perėjo liko suimtas austrų ba-
talionas, arti Aalszva rusai su-
ėmė 1,300 belaisvių, o ties Po-
toska besitraukiančių atgal vo-
kiečių nuostoliai yra labai di-
deli ir 2,000 jų yra paimti be-
laisvėn.

Pietvakariuose nuo Wiszne-
wicz rusai sumušė vokiečius,
kurie neteko 140 oficerių ir
7,300 kareivių belaisviais ir
daug karės medegos.

LONDONAS, rugs. 15. — Vo-
kiečių ėjimas priekyn ties Di-
naburko, nežiurint smarkiausio
rusų prieššinimosi nėra sulaiky-
tas ir kaip praneša vokiečių ofi-
cialis praneš. gen. von Hin-
denburgo armija paėjo priekyn
tarp Dinaburko ir Vilijos upės
ir suėmė 5,200 belaisvių bėgy-
je 24 valandų. Dabar vokie-
čiai yra už 30 mylių nuo Di-
naburko.

Rygai kol kas negresia pavo-
jus iš tiesioginės atakos pusės,
bet jeigu vokiečiams seksis ant
Vilniaus-Dinaburko geležinke-
lio Ryga ir Dinaburkas atsidurs
pavojuje buti apsuptais.

Pabėgėliai neaprupinti.

Londone gauta telegrama iš

Maskvos nuo anglo inžinie-
riaus, kurioj prašoma prisistūti
pagelbos pabėgėliams, kurių
nauji burliai kasdien pribuna į
Maskvą.

Maža anglų organizaciją, už-
laikanti ligonbutį, dabar maiti-
na 3,000 pabėgėlių, bet to dar
neužtenka. Valdžia negali pa-
ti apsirupinti su pabėgėliais ir
sužeistaisiais ir anglai dabar
užlaiko vieną trečdalį sužeistų
jų.

SVARSTO APIE
KONSKRIPCIJĄ.

LONDONAS, rugs. 15. — Ofi-
cialiai pripažįstama, kad parla-
mentas karšiai svarsto klausimą
privertimo ėmimo žmonių
į kariuomenę.

NEW YORK, rugs. 14. — Bi-
lionas dol., kurį talkininkai no-
ri pasiskolinti Amerikoje ant
Anglijos ir Francijos bondsų
bus išleista vien Amerikoje su-
pirkimui maisto, bovelnos, etc.
bet ne amunicijai.

ATHENAI, rugs. 14. — Dip-
lomatikuose rateliuose patirta,
kad Rumunija mobilizuoja sa-
vo kariuomenę. Geležinkelių
judėjimas šiaur-vakarinėje
Rumunijoje sustabdytas ir ve-
žama vien kariuomenė. Visi
arkliai rekvizuoti. Rezervai ir-
gi pašaukti stoti kariuomenėn.

Rusijos žmo- nes kila

Nepasitikėjimas caro valdžia auga
ir grasina virsti revoliucija

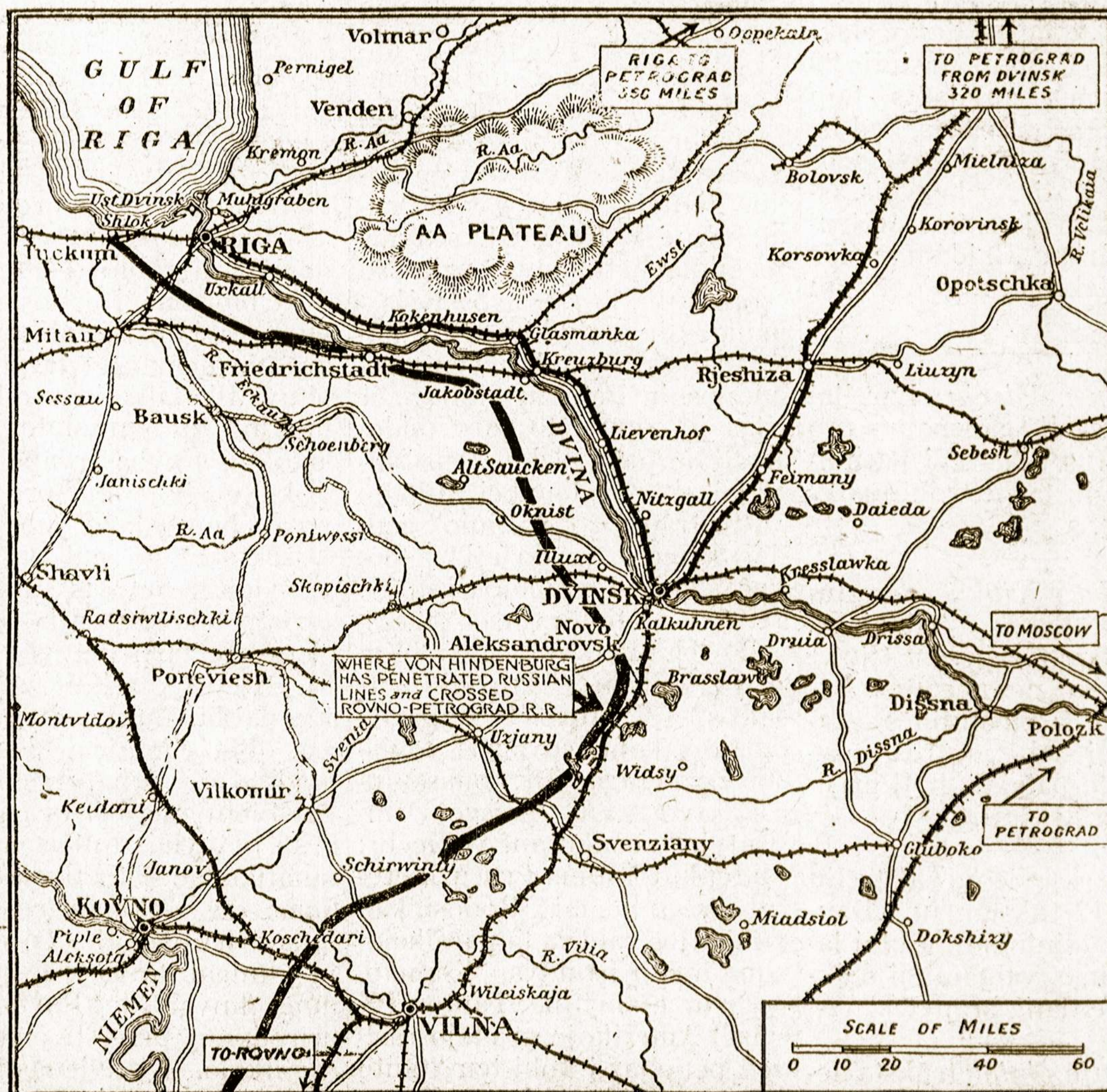
STOCKHOLM, rugp. 16 (Ko-
respondencija) — Iš Petrogra-
do ateina žinių, kad Rusijoje au-
ga didelis nepasiganėdinimas
caro valdžia ir visa biurokрати-
ja.

Žmonės suprato, kad priežas-
tim rusų pralaimėjimų yra sto-
ka amunicijos, kurios neparu-
pino valdininkai, kuriems
"vialka" (kyšius) buvo svar-
besnis už viską.

Žmonės tą nepasiganėdinimą
išreiškia viešai, netik pažangu-
sis elementas, bet ir dešinėje.
Armijoj, kuri b amunicijos.
Armijoj, kuri be amunicijos
siunčiama žūti tukstančiais
nuo vokiečių granatų ir šrapne-
lių, plėtojasi revoliucijinė dvi-
sia ir nel artimi valdžiai žmo-
nės sako, kad kare užsibaigus
Rusijoj kils nauja revoliucija.

Aukaukite Lietuvos Sėlpmo Fondan

MUSIO LINIJA LIETUVOJE

Zemlapis parodo dabartinę
mušio liniją Lietuvoje ir prie
Rygos. Prie Rygos smarkiau-
si mušiai ties Friedrechstadtu,
kur vokiečiai bando persikel-
ti per Dauguvą. Kita vokiečių
armija eidama didžiuoju Lie-
pojaus-Romno geležinkeliu ar-
tinasi prie Dinaburko (Dvinsk)
ir yra už 30 mylių nuo to mie-
to. Trečia vokiečių armija ei-

dama siauroju Panevėžio-
Gluboko keliu perkirto Vil-
niaus-Dinaburko geležinkelį
švenčionėliuose (žemlapis bu-
vo pieštas kuomet dar nežino-
ma kurioj vietoj vokiečiai bu-
vo perkirtę tą geležinkelį ir bu-
vo spėta, kad jis perkirtas to-
liau į šiaurę). Jeigu čia vokie-
čiams ir toliaus seksis, jie už-
eis užpakalin Dinaburko tvirto-

\$13,000,000 į dieną
karei

PARYŽIUS, rugs. 15. — Per
paskutinį bertainį metų Fran-
cijos karės išlaidos sieks virš
\$13,000,000 į dieną.

Ateinantį ketvergą finansų
ministeris A. Ribot prašys par-
lamento paskirti karės reika-
lams dar 6,100,000,000 frankų.

Kada šis bilius bus priimtas,
tuosyk nuo 21 d. rugp. karės
reikalams jau bus paskirta 208
194,000,000 frankų (\$5,638,800
000).

VĖL ZEPPELINAI ATLANKE
ANGLIJĄ.

LONDONAS, rugs. 14. — Pe-
reitą naktį Zeppelinai vėl atlan-
kė rytinius Anglijos pakra-
stus. Nuostolių kiek žinoma
nepadaryta.

Tai jau penktas užpuolimas
bėgyje savaitės.

Apskaitoma, kad nuo Zeppe-
linų užpuolimų Anglijoj jau y-
ra žuvę 166 žmonės.

VOKIEČIŲ POJURINIS LAI-
VELIS PASKANDINTAS.

ATHENAI, rugs. 14. — Fran-
cuzų torpedinis laivas paskan-
dino vokiečių pojurinį laivelį
Mediterranean juroje tarpe Mi-
tylene ir Tenedos.

Reikalauja Lietuvai autonomijos

Reikalaujama Rusijoje dides-
nės laisvės ir daugelio kitų
reformų

LONDONAS, rugs. 15. — Pa-
tirta iš tikrų šaltinių, kad pa-
žangiosios Rusijos partijos, ku-
rios dabar esą sudaro didžiu-
mą Dumoje reikalauja, kad Ru-
sijoj tuojaus būtų įvestos seka-
mos reformos:

1. Autonomija Lenkijai et-
nografinėse rybose, suvieny-
tos iš trijų valstybių (Rusijos,
Austrijos ir Vokietijos) su vie-
nu parlamentu ir viena minis-
terija.
2. Lygios teisės žydams.
3. Amnestija politikiems
prasikaltėliams.
4. Leisti darbininkams orga-
nizuotis į amatų unijas.
5. Didesnė liuosybė Finlan-
dijai.
6. Laisvė prekybos vokie-
čiams ir k.

Gi po karės reikalaujama į-
vedimo sekamų reformų:

Išrinkimas naujos Dumos vi-
suotinu vyrų balsavimu.

Autonomija Lietuvai, Sibiri-
jai ir Kaukazui.

Reformos mokyklų; autono-
mija universitetams.

Reformos bažnyčiose ir auto-
mainymas sinodo valdžios.

Įvedimas 1890 m. ziemstų ir
reformavimas vietinės admini-
stracijos.

Susiaurinimas gubernatorių
teisių.

Sumažinimas teisių Valsty-
bės Tarybos.

Ministerių atsakomybė.

Laisvė žodžio, spaudos ir
susirinkimų.

Žemės reformos ir k.

Grąžus reikalavimai, bet jų
caro valdžia niekad geruoju
neišpildys, tą įgyti galima bus
tik, per revoliuciją, o kad tokie
reikalavimai dabar statomi, ka-
rės metu, reiškia Rusijos gyven-
tojai nenusilenkia prieš carą ir
neužmiršta, kad jie neturi tei-
sių ir reikalauja jų ir tas paro-
do, kad RUSIJŲ ARTINASI
REVOLIUCIJĄ.

LONDONAS, rugs. 14. — Iš
Sofijos pranešama, kad santy-
kiai Rumunijos su Vokietija ir
Austrija pasiekė kritišką laips-
nį.

Vokietija intekė Rumunijai
notą, kurioj reikalaujama, kad
Rumunija perleistų per savo že-
mę austrų-vokiečių kariuome-
nę; taipgi reikalaujama, kad
Rumunija parupintų benzinos
8,000,000 svarų.

Kas dedasi Rygoje

Valdžios parėdymai. 1) Uždrausta pardavinėti uogas, obuolius, vaisius nuo vežimų bei staliukų gatvėse ir nešioti po gatves pintinėse. Vaisius ir daržoves tegalima pardavinėti krautuvėse ir rinkose po policijos priežiūra.

2) Draudžiama Rygon atvažiuojant vežties su savim sidabrinų ir varinių pinigų daugiau 5 rublių.

3) Išvažiavusių iš Rygos arba išgabendų kitur gyventojų butai pasilieka valdžios priežiūroje. Už įsilaužimą svetiman butan ir vogimą paliktų daiktų kaltininkai bus teisiami karės teismo ir smarkiai baudžiami iki mirties bausmės.

Vagonų dezinfekcija. Visi vagonai pasažirų ir prekiniai, dabar valomi ir dezinfekuojami. Geistina, kad ir keleiviai nemėtytų ant grindų valgomųjų daiktų, uogų, žievių, tiems atmatams yra kiekvienam beveik vagone tam lyčia skryniutė.

Rygos paskolos kasos. anot „R. Sin.“, gavo iš valdžios per miesto valdybą 500 tukst. rub. paskolos, kad galima būtų išmokėti išvažiuojantiems kitur darbininkams indėtus pinigus. Iki 300 rub. dabar išmokama pilnai. Kas yra daugiau padėjęs pinigų, tam išmokama tik iki po 10 rb. nuo šimto. Miesto kasa gavo viena pati 500,000 rb. paskolos. Tokiu būdu Rygos paskolos kasos gavo pašalpos 1 milijoną rublių.

„Treugolniko“ avalinės magazinau užsidarė ir visi tarnautojai atleista, jiems išmokėta alga už 3 mėnesius. Karei pasibaigus firma mano savo krautuves vėl atidaryti Rygoje.

Policijos skaitlius vėl padidinta Rygoje. Vakarais gatvės visai neapšviečiamos ir visame mieste tamsu, kaip mažuose miesteliuose.

Rygos mokyklos. Kvotimai valdiškose mokyklose Jurjeve prasidėjo 8 rugpj. Mokslo prasidės 18 rugpj. Jurjevan dabar yra perkeltos iš Rygos: Mikalojaus vyriškoji gimnazija ir mergaičių Lomonosovo gimnazija, taipgi Rygos miesto gimnazija ir miesto realinė mokykla. Jeigu atsirastų užteklinas skaitlius norintiems mokintis, minėtose Rygos mokyklose bus pradėtas mokslo. Reikia tik nusiųsti norintiems mokintis savo pranešimus Jurjevan: direktoriui Aleksandro gimnazijos, arba Puškino mergaičių gimnazijos tarybos pirmininkui.

Palangos gimnazijos visos 7 klesos perkeltos Verro miestan (Lifl. gub.) ir čia mokslo eis toliaus. Apie laiką mokslo pradžios perkeltose mokyklose bus paskelbta mokslo vyresnybės vėliaus.

Rygos pabėgėliai po truputį pradeda grįžti atgal nuslinkus šiam kartui mušių pavojui. Grįžti Rygon gan sunku, nes reikalaujama leidimo įvažiuoti Rygon, tą gi leidimą ne visi suskubo išsiimti. Dauguma pabėgėlių iš Kuršo, išgirde, kad vokie-

čiai nuginti toliaus nuo Kuršo rubežių, buras puola į gubernatoriaus raštinę, prašydamai leidimo grįžti į gimtąsias vietas.

Ar Rygos fabrikai grįš atgal? Šitą klausimą stengiasi išrišti „Rižskoje Obozrenije.“ Pažymėjus, kad iš fabrikų perkėlimo, kaip fabrikantams, taip miestui yra dideliausi nuostoliai. „Riž. Ob.“ spėja, kad dalis išsikėlusių kitur fabrikų nebegrįš Rygon, bet visa Rygos pramonija negalėsint žlugti, nes Ryga savo geru padėjimu prie didžiosios upės intakos ir jūros labai tinkama vieta netik prekybai, bet ir pramonei. Todel dalis fabrikų, ypatingai medžio, galės grįžti; vieton gi išsikėlusių turės įsikurti kiti. Nors, žinoma, nuo tų visų permaitin gaus nemažai nukentėti miesto gyventojai, namų savininkai, darbininkai.

Pabėgėlių iš Rygos, ypatingai darbininkų tukstančiai atvyksta Charkovos miestan. Daug latvių ir lietuvių važiuoja pro Charkovą toliaus.

Tarnaujančių Rygos - Orlo gelžkelyj šeimynoms liepta kuogrečiausia kraustyti kitur nuo Kreicburgo iki Dvinsko stočių.

Nuo latvių pabėgėlių rekvizicijos Komisija paėmė apie 100-000 gyvulių. Antra tiek dar liko pas pabėgėlius, tečiaus daugmės gyvulių serga jaščurn.

Nelaimės atsitikimai. „Salamandros“ fabrike 4 rugp. užvirto ant darbininko Trezino 50 metų, geležinis vežimas 200 pudų sunkumo ir sutraiskė nelaimingąjį ant vietos.

Gartvigo ir Peitano duonos kepykloje mašina nutraukė Jieva Račiauskienei 4 pirštus. Fėnikso fabrike J. Deksnui užkriūtęs gelžies gabalas sutrupino dešinėsios kojos pėda. Jutos fabrike toki pat nelaimė atsitiko su A. Reginaite. Miesto elektros stotyje Kastan. Masulis 29 metų užvirtus angliams taip smarkiai buvo sužeistas, kad besamones buvo nugabentas ligonbutin. Kažin ar bepagis. Iškrito iš tramvajaus ties Gertrudos g-vė Bron. Gaidamavičius 19 metų; tekiniai nupjovė jam koją.

Vokiečių nelaisvių bureliai kasdien beveik gabenama pro Rygą toliaus. Neretai pasitaiko matyti jų tarpe vaikus 17-19 metų.

Rygos bažnyčių varpus nugabeno Maskvon. Tikta šv. Petro ir Domo bažnyčių (liut.) varpai paliko, nes negalima buvo nukabinti: pirmutinės — labai augštai kabo, antrosios — bokštas yra palaikis ir jį prisieitų sugriauti visai.

Jurjeve esą vienu pabėgėlių iš Rygos 12 tukstančių. Daugiausiai valdininkai. Butai labai pabrango, valgomieji daiktai — neperdaug brangūs.

Smulkųjų pinigų truksta netik Rygoje, bet ir visuose Lyvžemio gubernijos miestuose: Valke, Vendene, Ruene ir kitur. Truksta taipgi cukraus.

Eželio ir Dago salų gyventojams liepta kraustyti iš tų salų kitur ir išsivežti savo gyvulius. Minėtos salos guli ties Rygos įlankos anga.

Vieną gimnaziją ir vieną realinę mokyklą ketinama atida-

ryti Rygoje, anot „R. Zeit.“, kad negalintys kitur išvažiuoti mokiniai galėtų šiais metais toliaus mokintis.

Latvių šaulių abu pulku jau pilnai užpildyti ir dar daug liko kandidatų. Daugumas ateina su savo velosipedais ir su savo arkliais bei vežimais.

Apie Pabėgėlius

SMOLENSKAS. Čia lietuvių pabėgėlių rasis į 500; o pro šalį, vargdami, pravažiuoja tukstančiai, nes Smolenske vietos nebėra. Pabėgėlių vaikams čia manoma įsteigti mokyklą. Pabėgėliais čia ypač rupinasi pp. Povilas Motulionis, Baronas ir Moigis. Į juos patariama kreipties.

MINSKO skyrius Karaliučios Mikalojaus Tatjanos Ko-

miteto į Vilniaus lietuvių komitetą išsiuntęs 260 ryšelių sveriančių 450 pudų, dovanotų lietuviams pabėgėliams, nukentėjusiems del karės.

RYGOJE buvęs Tatjanos Komiteto įgaliotinis p. Stupinas ir pabėgėliams paskyręs 10,000 r. 5,000 palikęs Administracijos nužiūrai ir 5,000 Rygoje veikiantiems Komitetams.

Kokiems? Lietuvių Komitetą jų nematė.

ORLO apielinkės gražios, kalnuotos, bet pats miestas baisiai nešvarus. Bažnytėlė nedidelė, švart, vidus malonus. Altoriai gotiški. tinkamo didumo, stacijos reljefinės. Žmonų buvo pilnintėlė. Apsčiai esama pabėgėlių. Tarp jų didis skurdas. Miesto organizacijų jiems šelpiti kaip ir nėr.

Janulevičius.
(Ryg. Garsas.)

IR PRUSŲ LIETUVIO ŽODIS

Prasidėjus kare tarp Vokietijos ir Rusijos, pas lietuvių Rymo-katalikus. ir mus t. v. tautininkus įvyko nepaprasta permaina. Prieš dabartinę karę, kaip vieni, taip ir kiti, keikdavo carą ir visą Rusijos valdžią, kaip tik sumanė. Kun. Jonas Žilinskas, rašydamas savo „Kražių skerdynę“, pranašavo, kad ateityje lietuvių katalikai bauginse savo vaikus, vietoje „baubo“, vardu maskoliaus. Bet kaip tik caras susikirtė su Vokietija, tai umai pagailo mus katalikams „Jo Didenybės Imperatoriaus Mikalojaus Antrojo.“ Užmiršo jie, kad jų tikybą buvo pravoslavivškos valdžios persekiojama nuo pat Lietuvos prie Rusijos prijungimo! užmiršo, kad per tokių jų numylėtosios valdžios „storonę“ jie, per 40 metų turėjo būti be mokyklų, be knygų ir be laikraščių; — užmiršo; — kad žandarai visus palėpius jų namuose iskrėsdavo, įieškodami maldaknyges arba lietuviško kalendoriaus; užmiršo, kad caro kazokai saudydavo nešančius lietuviškas knygas iš Prusų; užmiršo Kražių Skerdynę, norėjimą lietuviams primesti „graždanką“ pravoslaviją, spaudos ir mokyklų uždraudimą, persekiojimą ir varymą apšviestiesnių lietuvių Sibirian, ir kitas jų numylėto caro malones. Jie patapo daugiaus ištikimais „Jo Didenybės Mikalojaui Antram.“ („Saltinio“ žodžiai), negu patį tikrieji „veliko-rusai.“ Visi pradėjo šaukti: Reikia „ginti tėvynę“ — „otėčestva“, „bambyti vokiečius“ „Kataliko“ žodžiais; „daužyti jiems dantis“ („Lietuvos“ žodžiais); žodžiu sakant: suvaryt vokiečius į ožio ragą. Dr. Jonas Šliupas, savo A. A. „Laisvoj Mintyje“ suuko ant vokiečių: Atiduokite mums Prusų Lietuvą! Jeigu ne, tai... Rodosi, kad Vokietijos valdžia tą pareikalavimą ims ir išpildys. Esančioji, ar ne esančioji, „Tautos Taryba“ Amerikoje pradėjo rašinėti peticijas į kokį ten „tauty kongresą“, idant būtų Prusų Lietuvą priskirta prie katalikiškos Didžiosios Lietuvos; arba geriaus sakant, kad būtų Prusų lietuviai atiduoti jezuitų malonei ir nemalonei, vistiek, ar Prusų lietuviai to nori ar nenori. Lietuvių klerikalų ambasadorius Gabrys-Paršaitis pradėtonus iš Didžiosios Lietuvos. O kaip tai įvyko, tai nekuriuose jų laikraščiuose pastebėjau, kad, girdi, iškrausėsi valdžiai

jiems to, ko jie nereikalauja. Didžiosios Lietuvos lietuviai katalikai išsiuntinėjo per savo atstovus paklusnumo laiškus carui ir jų numylėtai Rusijai. Prisidėjo ne vien patį kovot už „Jo Didenybės“ iki paskutiniam kraujo lašui; bet, kaip mokant lietuviškai, stengties ir Prusų Lietuvius kelti prieš Vokietijos valdžią — atlikti kareivių ir šnipų priedermes. O kad Prusų lietuviai pasirodė nelinkę ragaut „maloningojo caro“ nahaikos ir šerti užtes, kaip tai yra priversti daryti Didžiosios Lietuvos gyventojai, tai tuojaus pradėjo Prusų lietuvius vadinti neišmanėliais, nežinančiais dalykų stovio ir t. t. Taip tai buvo išsitarsę ir mus „Katalikas“ apie p. Viduno nuomones. Neįjausdami, kad jie patįs yra akrolais caro vergais, jie apšaukė Prusų lietuvius „Kaizerio bernais“ ir net „mulais“ (Kunigo Albino Yanošo žodžiais, tilpe „Katalike). O su Prusų lietuviais ir Didžiosios Lietuvos lietuviams liuteronais ir ištikro „muliskai“ apsiėjo. Didžiosios Lietuvos lietuviai protestonai (aš čion nemanau vokiečius) buvo visai ramūs žmonės, ir nieko blogo nei Rusijos valdžiai nei lietuviams katalikams nedarė, ir nemanė daryt. Tik lietuviai katalikai, savo kunigų įmokinti, juos nuolatos nekėsdavo, jų tikybą ir apeigas išjuokdavo, ir jei kur progą gaudavo, bandydavo juos net ir persekioti. Tą gal patvirtinti kiekvienas lietuvis liuteronas, kuriam teko gyventi Didžioje Lietuvoje tarp lietuvių katalikų. Atėjus karei, tie žmoneliai taip-pat buvo tykus kaip ir pirma. Bet lietuviai katalikai, pradėjo ne vien persekioti žydus Lietuvoje, bet tą patį darė ir su lietuviams liuteronais, nes fanatiko kataliko akyse protestonas yra nieku negeresnis už žydą arba pagonį. To mokino jų kunigai: tą rašo ir jų tikybinės knygutės. Paveikslų ir prirodymų priversti čionai nėra reikalo. Kiekvienas protaujantis žmogus tai mato ir žino. Taigi Didžioje Lietuvoje lietuviai katalikai pradėjo užsipuldinėti ant lietuvių protestonų, vadindami juos „vokiečiais“ ir nevertais gyventi Lietuvoje. Per jų, o ne per kieno kito, šurbybes ir įskundimus Rusijos valdžia išvyjo lietuvių protestonus iš Didžiosios Lietuvos. O kaip tai įvyko, tai nekuriuose jų laikraščiuose pastebėjau, kad, girdi, iškrausėsi valdžiai

„vokiškus kolionistus,“ like daugiaus vietos tikriems lietuviams. Įsiveržus rusų kariuomenei į Prusiją nevien rusai žudė ir gabeno Prusų lietuvius Sibirian tarp kalmukų gyventi, degino jų namus ir bažnyčias, gėdino jų moteris ir dukteris, bet ir musų lietuviai katalikai kaimiečiai, briovėsi per rubežių ir plėšėsi Prusų lietuvių utrto. Tą lietuvių katalikų judošystę buvo pranešę ne vien Prusų vokiški ir lietuviški laikraščiai, bet apie tai buvo žinių ir „Lietuvos Ukiniuke“ ir kituose Didžiosios Lietuvos laikraščiuose. Na, o lietuviai katalikai nuolatos rėkia apie vėlybę: nuolatos nupeikia Prusų lietuvius ir Didžiosios Lietuvos lietuvių protestonus, kad jie šalinasi nuo lietuvių katalikų, neveikia bendrai, negėdžia Lietuvos autonomijos su seimu Vilniuje, bet geriau vėlybią pasilikti po Vokietijos globa. Štai šita karė parodė, kokie protestonų draugai yra tie lietuviai katalikai. Ir jeigu jie, įvyuks Lietuvos autonomijai taip su mumis elgtųsi, kaip jie dabar elgiasi, tai „apsaugok, Viešpatie!“ nuo tokios autonomijos, Mes, protestonai, velijame tokios autonomijos niekada nepegėti, nes joje vadovaus jezuitai, o mums protestonams bus vieta tikrai ant laužo. Mes nenorime Rymo-katalikų valdžios!

Bet, kaip dabar matosi, dalykai pradeda krypti kiton pusėn. Vokiečiai, kuriuos „Katalikas“ jau nuo seno laiko „badu marino,“ ne tik ką patįs nemano mirti badu, bet jie įstengia ir savo priešus privaryti prie bado. Rusai ir Lietuvos katalikai vieton „daužyti vokiečias dantis“ patįs dabar gauda nuo vokiečių per dantis. Vieton carui švesti Kalėdas Berlyne, kaizeris neužilgo gal užgyvens Petrogradą. Vokiečiai pavėrė nuo rusų Lenkiją, Lietuvą, Latviją ir dar briaujasi tolyn į caro valstybę. O kur vokiečiai įsibriaus, iš ten bus juos labai sunku, rasi ir suvisu negalima, iskraustyti. Antai, jie užėmė Belgiją ir Francijos dalį, o dabar francuzai, anglai ir belgai jau per keletą mėnesių sokinėja, bet, vokiečių neįstengia pastumti. Vokiečiai turi prisivarę daugybes karės suimlinių, šie tur atlikti jiems darbus uždyką. Iš užimtosios Belgijos, jie traukia ne mažai naujos, nes Amerika savo aukomis Belgijos gyventojus atgaivino, ir todel Vokietija tur iš to naują. Prusų Lietuvą, rods, rusai sugaišino. Bet užėmus Didžiąją Lietuvą, ji vėl bus atitaityta. Prusų lietuviai namie esantie, jie nereikalauja kitų lietuvių pašelpos. Bet ką gero padarė lietuviams katalikams tas jų „gerasis“ caras, kuriam jie, dabartinėje karėje taip ištikimais pasirodė? Jis nevien neįstengė juos nuo vokiečių apginti, bet pats pradėjo naikinti Lietuvą, atimdamas lietuvių turtą. Prisitartinant vokiečiams, rusai viską nuo žmonių atėmė, ar sudegino, ar išvežė tolyn į Rusiją, sudegino jų namus ir javus, o pačius kur len išvarė, kad mirtų badu. O jeigu kas ir ant vietos pasiliko, to irgi laukia badas, nes rusai nepalikio jam nei ką valgyti, nei kuo apsirėdyti, nei kur gyventi. Atėmė net iš bažnyčių brangesnius daiktus, iškabinėjo varpus iš bažnyčių, ir viską išsivežė sau į „šventą Rusiją.“ Žodžiu sakant: padarė iš Lietuvos tikrą pustynę. O tai darydami, sakosi jie, kad jie kovoja tokiu pat būdu, kaip jie kovojo prieš

Napoleoną. Išgaišins, išdegins žemę, paliks pustynes, ir tada vokiečiai, nieko neradami, bus priversti bėgti iš Rusijos, del šalčio ir bado. Taip tai svaioja Rusiją. O tai jau aiškiausiai parodo visų valdony protu atbukimą. Kas Napoleonui atsitiko, tas neprivalo atsitikti vokiečiams, nes jie Napoleono žygi yra studijavę ir žino jo nelaimių priežastis. Su išgaišinimu Lietuvos ir Lenkijos rusai ne daug ką blogo padarys vokiečiams. Jie padarys tik blogą musų žmoneliams. Šie tai gaus kentėti bādą ir kitas bėdas per kiek metų. Kaip dabar girdėti, vokiečiai žada nesugrąžinti išbėgusiems Rusijon jų namus. Jeigu tai įvyktų, tai didžiausia lietuvių dalis pasilikty be tėvynės. O tai bus jums už persekiojimą lietuvių liuteronų; už išgabenimą jų Sibirian. Dabar patįs gaunate ragaut tų pačių vaistų, kuriuos jus Prusų lietuviams ir Didžiosios Lietuvos lietuviams sutaisėte! Bet lietuviai katalikai nepyksta ant Rusijos, kuri jiems ir visiems savo pavaldiniams yra tiek daug šunybų pridariusi. Jie mano, kad nei „per stebuklą“ vokiečiai neįstengs šitą karę laimėti. (p. Sarguno Komentarai.) „Lietuvoje“, ir kad vokiečiams neteks iš Lietuvos žemės „nei sklypulis.“ (Tėlo rašėjo žodžiai vienamė Didž. Lietuvos laikraštyje). Tai rodo, kad ir musų veikėjų protas yra dar labai atbukęs.

Aš patarčiau protingesniems lietuviams vieton svajoti apie vokiečių „dantų daugymą,“ „caro malones“ ir autonomiją, pradėti svarstyti tuos dalykus rimčiau. Prusų Lietuvos veikėjai, k. a. p. Vidunas, Dr. Gaigalaitis, Asmys ir kiti persergėję lietuvius. Vienok jų žodžių niekas neklusė. Viduną palaukė negalinčią suprasti tikro dalyko stovio, bet tik semiančių žinias iš „neteisingų“ ir „vienpusiškų“ Vokietijos laikraščių. (Mat mes amerikiečiai tai šomiamė žinias iš teisingų šaltinių. — Jeigu tik mes atverstume musų peretų metų laikraščius ir palygintume su vėliaus gautomis teisingesnėmis žiniomis, mes turėtume tik stebėtis, kokiais melais, ir išmis-lais yra musų skaitytojai mai-finami). Todel pagal musų lietuvių nuomonę, Vidunas, vistiek nieko neišmano apie tai, kame tiesa, kame netiesa yra. Rašė ir Dr. Gaigalaitis. Tą daugumas apšaukė valdžios tarnu. Rašė vienas ir kitas Prusų lietuviai. Bet niekas nedėjo jokios atidos ant jų žodžių. Jie visi juk tai „kaizerio bernai“, prisigėrę vokiško raugo. Kaip caras duos mums „autonomiją,“ mes tada atversime tuos „atskalunus“ į protą. Taip tai svarstė musų katalikiški vadovai. Taip tai turėjo išeiti pagal jų „sveiką protą.“ Bet išėjo visai priešingai. Ir p. Vidunas ir p. Dr. Gaigalaitis žinojo, ką rašas. Tikta musų „zinovai“ nesuprato dalykų stoivo.

Bet eikime prie „abelnujų“ lietuvių tautos reikalų. Lietuviai Amerikoje yra pasidarę net tris fondus karės kankinių šelpimui. Rymo-katalikų kunigų fondu aš nesirupinu, nes jų valdyba (? Red.) net išanksto apneiką valgyti, nei kuo apsirėdyti, nei kur gyventi. Atėmė net iš bažnyčių brangesnius daiktus, iškabinėjo varpus iš bažnyčių, ir viską išsivežė sau į „šventą Rusiją.“ Žodžiu sakant: padarė iš Lietuvos tikrą pustynę. O tai darydami, sakosi jie, kad jie kovoja tokiu pat būdu, kaip jie kovojo prieš

lai,“ norėtų Lietuvos žmonės šelpiti, tiems aš galėčiau išreikšti savo nuomonę. Amerikos lietuviai renka pinigų Lietuvos žmonių sušelpimui. Bet kaip dabar sušelpsi tuos žmones. Kiek yra Rusijon išbėge arba išvaryti, tiems galima tiesiai prisųsti pašelpą į Rusiją. Bet ką daryt su tais, kurie yra po Vokietijos valdžia? Jie yra karės nelaisviai ir su jais negalima liuosai susinešti. „Naujienu“ num. 178 pataria siųsti tenai atstovą, kuris tenaitinams varguoliams padalytų aukas. Bet aš nematau praktiškų daiktų siųsti atstovą, nesusižinojus su Prūsų lietuviais. Nors Prūsų lietuviai yra, pasak „Naujienu“ red., „perdaug išblaskyti.“ bet jų dar ten gana yra, kad galėtų užsiimti pašelpo dalykais. Rasi jie galėtų ir savotišką komitetą sutverti. Jie yra Prusijos pavaldiniai ir todėl tur daugiau teisės ką veikti Didž. Lietuvoje, negu iš Amerikos atkeliavę lietuvių atstovai. Jis gal, jeigu negudrus butų, pakliūt tik į vokiečių valdžios nemalonę, ir tikrai keblumų sau bei kitiems padaryti. Kreipkitės todėl pirma pas žymesnius Prūsų lietuvius, k. a.: *Dr. V. Gaigalaitį, p. Miką Kiošį*. „Nauj. Liet. Ceitungos“ redaktorių; *p. Arušų, „Tilžės Keleivio“* redaktorių; *p. Viduną (Storostą)*; kunigus: *Endriulaitį, Reidį, Žemaitaitį* ir kitus. O kaip nuo jų bus patirta, kaip dalykai ištikro yra, tada bus galima ir atstovas nusiųsti. Tada jis galėtų su Prūsų lietuvių pagalba tenai ką gero ištaisyti. O kad Prūsų lietuviai bus prielankūs tą mielaširdystės darbą atlikti, apie tai negal buti jokios abejonės. *Dr. Gaigalaitis* buvo apie tai p A. Rimkai užsiminęs. Bet niekas iš amerikiečių tam nepritarė. Turbut jie dar tebesvajoja apie carą „laimėjimus.“ — Atminti dar reikia, kad kun. Dr. Gaigalaitis yra Vokietijos cėsorystės „Reichstago“ atstovas ir labai intekmingas žmogus. Jis gal daug gero išgauti lietuviams, jeigu norės. Su jo politiškomis, arba tikybinėmis nuomonėmis gal tulas amerikietis ir nesutiktų. Bet ne dabar reikalas yra apie tokius dalykus ginčytis. Pripažinti reikia tik, kad jis yra lietuvis ir kaip lietuvis yra daug veikęs ir veikia savo budu, lietuvių reikaluose. Mano nuomone, Amerikos lietuviai, kurie nesvajoja apie kokius ten nebutus daiktus, turėtų, nevilkindami, atsisaukti į Prūsų lietuvius, ypač į *Dr. Gaigalaitį, „Prūsų Lietuvis.“*

Pastaba

Mes priimsim dar keletą vyrų, kurie nori mokintis automobilių važinėjimo ir taisyti mo.
Jeigu jūs manote pradėti šiam biznyje, atleikite ir pasimatykite su mumis. Lietuviškai kalbam.
Jeigu jūs norite pirkti automobilį, — atleik ir pasimatyk su mumis. Mes turime kelis bagenus. Rašant laiškus, indėkite stampą del atsakymo.
PETER JANUTOVICH, Mgr.,
United Auto-Brokers Inc.
2835 Cottage Grove Ave. Chicago, Ill.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

Mūsų korespondentų Pranešimai.

FITCHBURG, MASS.

Negražūs darbai Fitchburgo jaunuomenės.

Jau ne sykį buvo rašyta, kad vietiniai lietuviai kitą sykį labai negerai daro. Pastaruoju laiku jie buvo kaip ir apimę. Bet ve 29 rugpjūčio ir vėl puičiai pasirodė.
Dalykas buvo toks: ėjo du vaikinai fanatiku gerokai įkaušusių. Bežinksniuodami juoli užsimanė imtinių eiti. Na ir pradėjo ginčytis. Žodis po žodžio vaikinai ėmė viens kitą plusti. Pagalios atsidurę viduryje gatvės ėmė viens kitą plytgaliais vaišinti. Ir buvo jau peštukai besigriebia peilių, kaip ant jų užvažio automobilius. Pasekmės gi tokios: vienam sprandas pasuktas, kitam gi automobilis perkruitinę pervaziavo ir tas nabagas negalėjo bent tris dienas išsitiestį.

Turių pastebėti, kad vaikinai nepriklauso jokion organizacijon, jokio draugystėn. O apie knygu skaitymą jie turbūt negirdėjo niekuomet. Suprantama, iš tokių žmonių nėra daug ko ir stebėtis.

30 d. rugpjūčio apsidėdė drg. S. Sadauskas su P. Grunskaitė. Šluobą jaunieji ėmė civilišką. Jaunoji — mergina laisvų pažiūrų; jaunasis karštas katalikas.

Laimingos kloties gyvenime jaunajai porai.

Laisvės Vaikinas.

MINDEN, W. VA.

Balius.

L. S. S. 218 kuopa ir S. L. A. 146 kuopa, abidvi bendraomis spēkomis 6 d. rugsėjo parengė balių. Nors atsirado tuli fanatikėliai ir bandė atkalbinėti žmones nuo atsilankymo minėtan vakarą, bet publikos visgi prisirinko daug.

Susirinkus visi gražiai linksminosi. Buvo nemažai įvairių žaismių. Beto draugė Karpavičienė padeklamavo, o K. Mažeika pasakė Jono Bambos „spyčių.“ Bovo taipgi ir skrajojanti krasa su išlaimėjimu, kuris teko p-lei M. Pauzutei.

Gryno pelno vakaras davė kiekvienai kuopai po \$26.95.

Reikia taipgi ačiu tarti vienam vietiniam krautuvninkui, B. Sakalauskui, kuris suteikė balius rengėjams visą, kas tik buvo reikalinga, neimdamas už tai jokio nuošimčio.

Visai priešiną elgėsi kitas krautuvninkas. Tasis net kenčė. Gėda tebuna jam už tai.

J. A.

WESTVILLE, ILL.

Seni ir jauni.

Jau senai visi žino, kad Westville's katalikai skilo į dvi dali: vienį pasiliko prie senosios bažnyčios, kiti gi pasistatė sau naują ir didesnįjį dalis žmonių priklauso ton pastarojon.

Po klebonavimui kun. Skripkos senioje bažnyčioje jau trečias kunigas. Tuo tarpu naujoje paraploje tas pats kunigas Jankauskas kaip buvo taip ir tebėra. Ir jam sekasi neprasčiausia.

O tie tai jaunųjų pasitaikimai kaip girdėti, neduoda ra-

mumo seniemsams. Taigi gauname išgirsti nuo senųjų kunigėlių visokių keikunų ir įvairių pliauškimų per pamokslus. Vienas jų kunigų baigina žmonės, kad neitų nepribulmingųjų bažnyčion, vėlniais, kitas — užduoda ražančius kalbėti tikslu, kad išnaujiosios bažnyčios žmonės sugrįžtų senojon. Tečiaus, regis visas jų trisus eina niekais. Westville's žmonės jau apsiporto su keiksmais ir mažai beatboja ir eina naujojon bažnyčion kaip ėje.

Dabartinis senosios bažnyčios kunigas nesikeikia. Jis tik užduoda parapijonims eibes poterių. Ir taji, malonė, jiems nepatinka, nes jie pasiuntė buvusiam ėia pirmiaus kunigui Deksnui laiską su užkvietimu, atvažiuoti į juos atgal klebonauti. Pastarasis pasižadėję. Gi jo vieton į Spring Valley važiuosias, sako dabartinis Westville's kunigas Bistris.

Darbai nesitaiso. Dirbame po tris dienas savaitėje. Nežinome taipgi nė kuomet jie pagerės. Todėl patariu iš kitur nevažiuoti ėia darbo pieškoti.

Juzytės Vaikinas.

MELROSE PARK, ILL.

Iš karės lauko.

Rugs. 11 d. „vyčių“ 22-ro garnizono karės štabas oficialiai paskelbė, kad muši tautiečio saliuone „vyčiai“ pralaimėjo. Mūsų kareiviai, sako „vyčių“ pranešimas, negalėdami padaryti kontr-ataką prieš milžinišką italų armiją, turėjo pasitraukti iš pirmų išlaukinių fortų (Prabish saliuono) ir užimti geriau sustiprintą antrą apsigynimo liniją (pusė bloko į šiaurę nuo Lake gatvės—ant Broadway). Trukstant amunicijos mes turėjom pasitraukti prieš sunkias priešo (italų) kanuoles, ir aplėisti antrasias pozicijas greičiau negu rusai Gardiną.

Paviršutiniai apskaitliuojama, kad nuostoliai nedideli.

Daugiausia nukentėjo „vyčių“ 22-ro garnizono karės ofiso viršininkai (raštininkas, o taipgi ir kiti). Karės kritikai sprendžia, kad nepasisekimo priežastim buvo stoka amunicijos ir gero karvedžio.

A. Aleksandrovas.
„Vyčių“ 22-ro garnizono specialis korespondentas.

LIVINGSTON, ILL.

Piknikas.

Rugsėjo 6, (Darbo Dienoje) vietos biznierių surengė pikniką, kuriame dalyvavo ir darbininkai. Buvo ir prakalbos. Kalbėjo iš Springfieldo angliakasių prezidentas J. Wookers apie unijas ir socializmą. Kalbėtojas taipgi papeikė angliakasių už apsilėidimą politikoje. Mat pereitą pavasarį mayoru tapo išrinktas anglių kasyklų bosas.

Drg. Wookers taipgi nupeikė ir gemblorius, kurie ėia pat ant gatvės stalus pasistatę iš žmonių centus viliojo; tarpe tu gemblerių buvo ir kunigėlis; jisai pasistatęs ratą leidė ant išlaimėjimo kokius tai bažnytinus pajus.

Buvo ir šniuro traukimas. Traukė jį lietuviai su austrais. Pirmi ir antri sukibę po 10 už šniuro galų tėmpė kiekvienį į savo pusę. Austrai lietuvius atitraukė. Traukimas buvo suderėtas iš dešimties dolerių.

Todėl austrai tuojaus pareikalavo tuos pinigų užmokėti. Bet lietuviai nemokėjo, teisdami tui, kad traukimo išlygų nežinoję. Už atsisakymą mokėt ty pinigų, austrai lietuvių buvo žadėję skusti teismui. Lietuviai gi austrus užkvietė antru sykii šniurą traukti, kuris, regis ir įvyks.

Taipgi buvo riebių vyrų lenktynės, kurias laimėjo lietuviai — pirmą ir antrą prizus.

Vietos tautininkai gavo nuo Dr. Graičiuno iš Chicago laiską, kuriame jis pataria tautiečiams rengti prakalbas, o patsai

siulosi už kalbėtoją.
Springfieldietis.

CICERO, ILL.

Slegaitis atakuoja.

Narsus „vyčių“ vadas, kaip matyt ne tik socialistus atakuoja bet ir laisvamanius. Stai 10 dieną rugsėjo M. X. Mockus laikė prakalbas apie „vyčius.“ Visi susirinkusieji užsilaikė gana ramiai. Vienaš Slegaitis negalėjo nusedėti ant vietos: kraipėsi, traukėsi. Išrodė, kad jį butų kokie gyvunai ėdę. Pagalios tas ponaitis ant tiek neramus lapo, kad kalbėtojiui prisidėjo prašyti jo užsilaikyti ramiaju.

Pasibaigus prakalboms „vyčių“ smarkuolis tuoj braukš Mockui ir padavė popierą su kokia 15 klausimų. M. Mockus, pažiūrėjęs į popierą pranešė susirinkusiems, kad ty Slegaičio surašytų klausimų negalima įskaityti. Tuomet „vyčių“ vadas pradėjo uždavinėti kalbėtojiui įvairius klausimus ir diskutuoti iš vietos.

M. X. Mockus į tai jam pasakė, kad tegul vyčiai surengia debatus ir jis Mockus sutiks mielei su jais „vyčiais“ padiskutuoti. Gi dabar, kadangi jau vėlokas laikas, ginčai geriau palikti.
Palikęs.

SIoux CITY, IOWA.

Mūsų miestelyje randasi nemažas burys lietuvių: šeimynų taip į 225, o pavienių 578 ypatų. Sutikimo juose nėra, nors ir perdaug nesibarama. Daugelis ypač mėgsta rojaus skystimėlį. Na, o kaip žinoma, kam tik vartojama rojaus skystimėlis, ten nelruksta ir muštinų. Be to didžiuma vietinių gyventojų labai uoliai lanko bažnyčias, ir nuoširdžiai neša vilnas „dvasios vadovams.“ Laikraščių mažai teskaitome. Viešaisiais reikalais, kaip pavyzdžiui, šelpimas Lietuvos taip-

gi mažai tesirupinama.
Mitos Vainikas.

ADA, OHIO.

Turiu už garbę pranešti, kad ėia Ohio Northern Universitete lietuviams yra labai patogios sąlygos mokinimuisi, nes viena, mokslas kaštuoja bertainyje tiktai 14 dolerių arba 52 doleriu metuose, o kita — randasi visokių skyrių. Be to universitetas randasi labai puikioje vietoje, yra ėia taipgi ir lietuvių kruvelė.

Delei platesnių informacijų įdomiaujantis kalbamu universitetu tesikreipia laišku šiuo antrašu: J. J. Bagdonas, Ada, Ohio. Kiekvienam bus išsusta kataliogas.

Skaitytoju Balsai

Už nuomones išreikštas šiam skyriuje, Redakcija neatsako.

AR GALIMA ATSIDUOTI DIEVO VALIAI.

Keistai yra išmokinti tikintieji žmonės. Vienais dalykais jie visai nesirupina, sakydami „Kaip Dievas duos taip ir bus,“ arba „Prieš Dievo valią nieko nepadarysi.“ O kituose dalykuose jie staciai yra priešinai tai Dievo valiai. Pavyzdžiui, iškyla karė ir žmonės vieni anirus žudos. O juk Kristus aiškiai pasakė: „Kas kardą ima nuo kardo ir žūsta.“ Arba dešimties Dievo prisakymuose skamba: Neužmušk, nevok, negeisk nė jokio svetimo daikto. Tečiaus ką mes toje valandoje matome? Mes matome tik kraują, plėšimus, vagystes. Žodžiu — mes matome žiaurų bedievišką siutimą.

To bedieviško siutimo Dievo agentai ne tik kad nebando suilaikyti, bet dar laimina žudančiuosius ir įkalba jiems laikytis iki paskutiniam kraujo lašui. Tamsūs neprotaujantis žmonės tiki tiems veidmainiams ir žudosi, nes jiems veidmainiai įkalba, kad tokia Dievo valia. Gi kuomet susipratę darbininkai, socialistai, nurodo žmonėms, kaip galima prašalint tas žudynes, o taipgi panaikinti visą skurdą ir išnaudojimą, tai svietiški ir dvasiški valdonai nesako, kad socialistai veikia sulik Dievo valia, nesako kad jie stato gyvenimą ant teisybės, meilės ir doros pamato. Kaip tik priešinai, jie šmeičia socialistus ir kelia prieš juos neapykantą.

Kuomet visa Europa papludusi kraujuose, kuomet žmonės iš namų išvarinėti klaidžioja po laukus alkani ir pusnuogiai, tai farizėjai ir Dievo pateptiniai drįsta sakyti, kad tas viskas atsitikęs sulig Dievo valia. Mat jie verčia kaltę ant Dievo, kad žmonės jų neapkalintų.

Tečiaus liaudis vis daugiau ir daugiau pradeda suprasti, kad Dievas nenori karių kuriose liejasi žmonių kraujas, kurios neša su savim badą ir visokias nelaimes. Liaudis ima numanyti kad ne sulig Dievo valia turčiai kelia sau puotas iš žmonių asarų ir kraujo.

Todėl visi nusikraustieji pabusime iš letargiško miego ir eikime prie išsiliuosavimo — prie šviesios socializmo gady-nės.
M. P.

Ar jusu pinigai randasi Valstybiniame Banke?

AR Bankas kuriame randasi Jūsų Pinigai yra parankus?
Kas link Bankinių Vandy, Vietos, Patarnavimo?

Perkelkelkite Savo Pinigūs į VALSTYBINĮ
Garsųjį savo saugumu, savo mandagumų
ir padorumu

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 W. 35th Street Trys blokai nuo Halsted gat.

Atneškite knygelę, o mes kolektouosime
patį su procentais - dykai

Mokama 3 Procentą

ATMINKITE, jog mes visados turime laiko
del pasikalbėjimo, suteikimo geros rodos,
padarymo popierių etc.

Bank'nes valandos: Nuo 9ryto iki 4 po piet. Subatomis iki 9 val. vakare

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by
Lithuanian News Publishing Company,
Inc. Address, Naujienos, 1840 S. Halsted
St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1546
Covered as Second-Class Matter March 7,
1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., un-
der the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvos Dienraštis Amerikoje
Išsilaikė Chicago kasdien. Išskiriant Nedė-
liavai.
Išsilaikė Naujųjų Bendrovė.

Prenumeratos kainos:

Chicagoje — per išnešiotojus 12 cen-
tų savaitėje. Paštu siunčiant, Chica-
goje metams \$6.00, pusei metų \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams .. \$6.00.
Pusei metų \$3.00.
Trims mėnesiams \$1.75.
Dviem mėnesiams \$1.25.
Europoje, metams \$7.00.
Pavienių dienraščio numerių kaina 2c.
Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1546.

Asmeniškai pasikalbėjimai su Redak-
cija tiksliai šiomis dienomis nuo 5
iki 5½ val. vakaro.

APŽVALGA

UTĖLES SUEDĖ RUSŲ KARIUOMENĖ.

"Tėvynėje" tilpo labai indo-
mus J. K. laiškas iš Lietuvos.
Laiško autorius važinėjęs po
Rusiją ir girdėjęs šitokių daly-
kų:

Vienas rimtas kareivis nu-
sipasakojo man, jog jis ka-
riavęs nuo pat karės pradžios.
Ir jisai ir visi jo draugai-kar-
eiviai ėję kariuoti su visu no-
ru ir kovoje išpradžių labai
narsiai ir klotingai, koliai
neiširusi armija. Labiausia
rusus įveikė ties Karpatų ka-
lais. Tenai kareivių daugy-
bės žuvusios ne vien nuo
priešo ginklų, bet ir nuo šal-
čio, bado ir nuo utėlių. Šitos
pastarosios taip užpuolusios
armiją, kad nuo kiekvieno
kareivio kuno jas galima bu-
vę žerte žerti. Keletą mėne-
sių tais pačiais skalbiniais,
nė viršutinių drabužių nepa-
sidėdami, po lytum, sniegu ir
šalčiu jie buvę gyvi ėdami utė-
lių. Ir daug kareivių utė-
lės suėdusios, kiti sušalę, ki-
ti badu numirę, begulėdami
grioviuose, be judėjimo, kaip
negyvi. Kitus gyvus sniegas
užpuslęs ir jie prazuvę po-
sniegu. Kitas nušalusiomis
kojomis ar rankomis gulėjęs
ir kentęs pekliską kančias,
kolei nestuėdusi gangriena.
Vienas kareivis šalia jo, nuša-
lęs kojas, priverstas buvęs gu-
lėti, nesa oficierius nenorėjęs
nė klausyti jo nusiskundimo.
Kada pagalios kojos pradėju-
sios puti ir skystimas pradė-
jęs sunkties per batų suoles,
tai atradęs aulius ir mėsos nu-
kritusios nuo kaulo drauge
su avaline. — "Mirtis ne bai-
su! — užbaigė kareivis —
vis reiks sykį mirti, bet bai-
su ta tironystė!"

Rusų karės vyriausybė nesi-
gaili žmonių ir ačiū tokiai savo
taktikai, ji prazūdžiusi armiją:

Karpatuose prazuvusi ru-
sų armija. Vyresnybė nežiu-
rėjusi, ar galima paimti ku-
rią aptvirtintą poziciją, ar ne,
— ir kareiviai žuvę kaip mu-
šės. Austrai, pasistatę ap-
tvirtintoje pozicijoje kelias
dešimtis kareivių su kulkas-
vaizdžiais ir šaudą, o mes, gir-
di, lipame prieš kalną — vie-
na rota, kita rota, trečia ro-
ta ir t.t., o austrai mus tik ski-
na, tik skina. Kada pagalios
pasiseka kelioms dešimtims
iš pulko prilipti prie pozici-
jos ir mes šokame su durtu-
vais, tada austrai iškelia bal-
tą vėliavą ir pasiduoda." —
Apie naujai siunčiamąją ka-
riuomenę frontan senieji ka-

reiviai sako: "Tai ne kariuo-
menė, tai žolė — vokiečiai u-
mai tą žolę nušienaus. Juk
nė ginklų nebėra jau pakan-
kamai. Štai man pačiam per-
šovė ranką kulka dum-dum,
gi aš stovėjau užpakalyje ir
neturėjau kuo šauti. Mat,
reikia laukti, kol pirmasias
eiles išmuš, tai paskui pasi-
msi atliekamus ginklus ir
galėsi šaudyti. Tai, mat, ko-
kia pas mus tvarka" — kar-
čiai nusišypsojo kareivis. "Ar
tai galima kariauti?!"

Kareiviai kenčia, o oficieriai
slapstosi jų užpakalyje ir ima
atsižymėjimo ženklus. Užtai
tokius oficierius kareiviai daž-
nai užmuša:

"O šitie štai su ženklais," —
parodė jisai ir du unteroficie-
rių, kuriuodu gėrė vagone vy-
nų ir valgė brangius užkan-
džius ir ant krutinių turėjo
po keletą kryžių, — tai vis už-
pakalyje slapstosi ir užtai
gauna ženklus, gi teisus ka-
reivis negaus nieko. Aš ka-
riauju nuo pat pradžios, tris
syk buvau sužeistas, Karpa-
tuose per visą žiemą kariavau,
šalau ir badavau ir utė-
les šeriau, o ką turiu? Jokio
ženklų. Ir šitie ir oficieriai —
pridurę kareivis — kaip
tik prasideda mušis, tuo gula
į duobes, už akmenų. Užta-
tai daug jų mes patįs užmu-
šam. Užtikai duobėje begu-
lint — krukšt su durtuvu į
nugarą — ir gatavas! Viena
jau ką-tik nepasmeigiau, bet
pašoko ir pabėgo tolyn. Štai
tuo tarpu lyg tyčia, kad duos
šalia jo šrapnelis — ir sudra-
skė vyrą!"

Kareivis išreiškė nuomonę,
kad Rusija jau esanti visai su-
mušta. Taip-pat mano ir J. K.
ir jisai sako:

jog tikrai Maskolija su
Vokietija jau yra pralošusi
karę. Nors dabar visa pra-
monė Maskolijoje yra varto-
jama šoviniams ir ginklams
dirbti, bet, rodos, tatai bus
jau pervėlu. Prieš vokiečius
vargu bus galima atsipirti.
Negu pavyktų sąjunginin-
kams kituose frontuose, kaip
anlai labiausia Dardanelu-
se. Jeigu anglams su francu-
zais pasisektų paimti Darda-
nelus, tuomet atsidarytų Juo-
doji jūra, galima būtų daug
ginklų ir šovinių parsigaben-
ti iš Anglijos, iš Amerikos.
Atsinaujintų prekyba su Eu-
ropa. Pareitų daug įvairių
prekių, reikalingų pramonei
Maskolijoje. Atsigautų gy-
venimas. Pagalios rasi atsi-
rastų kitokia nuomonė Ru-
muniuje su Bulgarija. Ra-
sit jos ir išlikro prisidėtų prie
keturypinės Sqtarmės.

10-METINĖS "DILGELIŲ" SUKAKTUVES.

Rugsėjo 15 d. 1905 m. pradė-
jo eiti "Dilgėlės." Taigi šiandie-
joms sukanka lygiai 10 metų.
Ilga laiką jos ėjo, kaip sątyros
laikraštis, o paskui pavirto ži-
nių laikraščiu. Savo "jubile-
jų" apvaikščioldamos, "Dilgė-
lės" papigino per pusę mokes-
tį visiems žmonėms, kurie arba
užsisakys jas tarpe 15 d. ir 30 d.
rugsėjo š. m. arba tame laike
atnaujinis prenumeratą: vie-
toje \$1.00 reikės jiems mokėti
tikslai 50c už metus.

"Dilgėlės" per 10 metų nuo-
latos gynė darbininkų klesos
reikalus; po "Kovos" ji yra se-
niausias socialistiškas lietuvių
laikraštis.

Sveikiname užsitarnavusi
kovotoją ir linkime "Dilgė-
lėms" ir jų redaktorium drg. J.
Baltrušaičiui geros kloties.

ZEPPELINU ATsilankymas

Korespondentas W. G. She-
pherd šitaip rašo *Tribunoj* apie
paskutinį Zeppelino orlaivį at-
silankymą Londonan ir koks
del to buvęs įspudis, kuomet tie
neprašytieji svečiai, nakties
metu, iš padangių pradėję bom-
barduoti Anglijos sostinę.

...Seredos naktis, Rugsėjo 8.
Teatro salė gaudžia orkes-
tra, pranešama dusliu basetlės
siaudimu.

—Zeppelinas! — garsiai su-
šnabžda graži mergina, sėdinti
šalia vieno oficieriaus.

— O, ne, — atsako tasai taip-
jau pašnabždomis, — tai tik ka-
žinkas durimis trenkė.

Jis melavo, ir melavo tyčia.

—Zeppelinas! Zeppelinas!
Ima šnabždėties visa auditori-
rija.

Jeigu tie žmonės, susirinkę
teatran, būtų žinoję, kas deda-
si lauke, gatvėje, jie būtų se-
nai ten bebuvę, o nelaukę pa-
skutinio akto pasibaigiant. Ten
dėjosi tokių scenų, kokių 'se-
nasai Londonas nebuvo dar
matęs per visą savo nuotikiais
turtinę tukstančių metų isto-
riją.

Kortina nusileidžia. Publi-
ka spraudžiasi laukan iš teatro.
Gatvėse tytyveikiai žmonių. Ve-
žimų ir tramvajų judėjimas su-
stojęs visai. Tik pristelbtas
užimas milijoninės minios šna-
bždėjimo. Septyni milijonai
žmonių didžiausiojo pasaulio
miesto, suplaukę tamsoje pa-
skendusioje gatvėsna, galvas
užvėję žvalgosi dangun.

Augščiausios žengimo tribos
pasiekęs dvidešimtasai amžius!

Tarp rudens žvaigždžių plau-
kia ilgas grakštus Zeppelinas.
Palvai geltonas — pageltusio
rudens lapo dažo.

Stiprus reflektorių žiburiai,
kaip milžiniški spindulių pirš-
tai siekiantys augštin nuo mie-
sto trobų stogų, tamsioje aug-
štybių dausėse pagaliaus suran-
da tą mirties pasiuntinį. Ir
staigų baisus trenksmas, nuo
kurio dreba visas miestas. Tai
Zeppelino bombos. Jos krin-
ta žemyn — žudo — naikina —
degina.

Pasigirsta netaip smarkus
trenksmai — čia-pat, arčiau —
trenksmai mūsų pačių armotų,
laidančių šrapnelus augštin
Zeppelino linkui.

— Del Dievo meilės! Neda-
rykite štiokių niekų! — grau-
dena vienas žmogus kitą savo
bičiulių, kurs buvo įsibraukęs
degtuką cigaretei užsidegti.

Miniose duslus užimas, pri-
stelbti balsai, šnibždėjimas.

— Ana tenai raudona šviesa
ant dangaus; kažin, ar tik ne
mūsų namai dega? — kalba iš-
gastingai moteriškė laikyda-
mos vyro rankovės.

— Londone milijonai namų,
kodel jau turėti butinai mūsų
degti, — ramina ją vyras.

Vienoj vietoj stovi kuopelė
vyrų ir kalbasi tarp savęs fran-
cuziškai.

Jie visi patarnautojų rubais.
Subėgo jie čia iš viršutiniųjų
kambarių vieno turtingiausių-
jų Londono otelių. Žiuri ir
kalbasi.

— Ot, velniai! — stebiasi vie-
nas.

— Ale šitas tai jau gaus! Ne-
beištruks! Šrapnelės čia į jį
iš visų pusių... Žiurėkit!

— Ai! Sprandas skauda! —
garsiai guodžiasi viena graži
mergaitė apsisupus naktiniais
rubais. — Visai nebegaliu aug-
štin žiurėti!

O vis delto žiuri augštin.

Visur aplinkui puikiai pasi-
rėdžiusios moteris, išėiginiais
vakaro rubais vyrai. Pratį-
siais Oo! Aaa! girdėties visur
pasigrožėjimo šauksmai kiek-
vienu sykiu, kaip išlėkusi šrap-
nelės kulka sprogsa augštybė-
se, paleidama žerindios švie-
sos gaisrą.

Ir staigų žmogus pradėdi su-
prasti, kad didžiausias pasa-
lio miestas pasidaręs nakties
mušio lauku, — lauku, kame
gyvena septyni milijonai be-
ginklų žmonių: vyrų, mote-
rių, vaikų.

Mušio laukas — karė — pa-
čioje pasaulio civilizacijos šir-
dyje, ir pragaistimi grumoją
visiems tiems milijonams daik-
tų, kuriuos žmonių siela ir
žmonių protas praeitų šimtme-
čių bėgiu sutvėrė.

Šiatak budėtojai paliks savo
mirusiuosius ir eis baimingai
žiurėti į dangų.

Kudikėliai, ramiai bemiega
savo lovikėse, bus iš miegų be-
žadinami ir skubotai gabenami
į pogrindžius, kad išgelbėjus
nuo mirties.

Vėl šukavimai.
— Žiurėkit! Žiurėkit! Jau
syruoja, jau, jau! — šau-
kia kažinkas, šrapneli, kaip
rodės, visai netoliese Zeppeli-
no sprogus.

Belgi Zeppelinas plaukia sau-
oru kaip plaukęs.

Koks didis džiaugsmo riks-
mas kiltų iš milijonų to did-
miesčio gyventojų krutinės, jei-
gu jie staigų pamatytų tą gel-
tonąjį baisuną pavirstant mil-
žinišku gazo eksplozijos gais-
ru!

Mažos baltomis pirštinaite-
mis rankutės ploja iš džiaugs-
mo matant, kaip Zeppelinas
tariamai artinasi prie savo ga-
lo; balti dantys blizga šypsan-
ties; šauksmu išreiškia savo pa-
sitękinimą.

Tie vyrai ir tos moteris, dvi-
dešimtojo šimtmečio kultūros
žiedas, patapo gaivališki. Pur-
vini, kruvini, kova pasvaigę
kareiviai lygiai taip pat jaučia-
si mušyje. Tos minios širdis
degė troškimu užmušti, užmo-
ti...

Jeigu tie žmonės, kur dabar
padehesiais plaukia, manosi
sau, kad Londonas baisiai jų iš-
sigandęs, tai jie labai klysta.
Londonas tik apmaudu užside-
gė, ir užsidegė pasiutiškai.

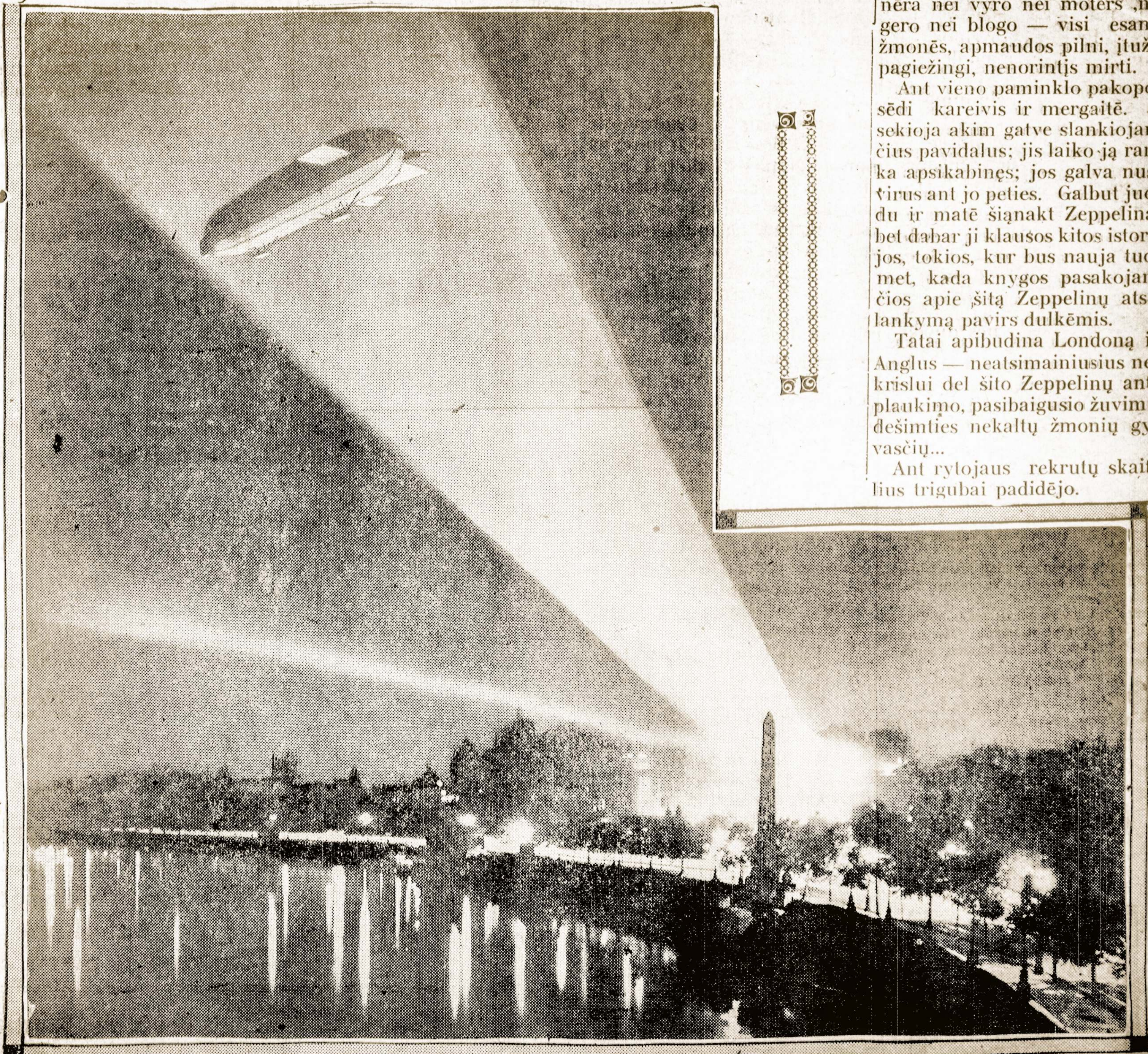
Nuo degančio trobesio ant
dangaus pasidarę pašvaistė.
Pašvaistės priekyį niukso isto-
riškosios šv. Povolo katedros
bokštas. Prainame pro ka-
tedrą šalinėn gatvėn. Prie var-
telių stovi vienmarškinis senas
zakrastijonas ir jo žilagalvė
žmonelė. Juodu kalbasi su
trimis kitoms merginomis, to-
kiomis, kur gyvenime su baž-
nyčios zakrastijonais niekad
nesutinka, išskyrus ne bent to-
kias naktis, kaip šioji. Ap-
simausčiusios žiedais ir blizgu-
čiais rodo jos seniukams pirš-
tais išlengvo padangėmis slen-
kančią geltoną Zeppelino šmė-
klą.

Šiatak Londono gatvėse vi-
si mes esame broliai ir sesers —
nėra nei vyro nei moters, nei
gero nei blogo — visi esame
žmonės, apmaudos pilni, įtuzę,
pagiežingi, nenorintys mirti.

Ant vieno paminklo pakopos
sėdi kareivis ir mergaitė. Ji
sektioja akim gatvę slankiojan-
čius pavidalus: jis laiko ją ran-
ka apsikabinęs; jos galva nus-
tirus ant jo peties. Galbut juo-
du ir matė šiatak Zeppeliną,
bet dabar ji klausos kitos istori-
jos, tokios, kur bus nauja tuo-
met, kada knygos pasakojan-
čios apie šitą Zeppeliną atsi-
lankymą pavirs dulkėmis.

Tatai apibudina Londoną ir
Anglus — neatsimainiusius nei
krislui del šito Zeppelinų ant-
plaukimo, pasibaigusio žuvimu
dešimties nekaltų žmonių gy-
vasčių...

Ant rytojaus rekrutų skait-
lius trigubai padidėjo.

Stiprus Londono reflektoriai jieško tamsioje padangeje atskridusių vokiečių Zeppelinų. Vienas reflektorių jį surado ir apšvietė Zeppeliną. Tik apšvietus jį reflektorių gali veikti kanuolės, nes tamsoje negalima jį taikinti

JAUNUOMENĖS SKYRIUS

Diskusijos

Jaunuomenė mėgsta diskusijas. Privatiškuose susieji-muose, kuopų ir ratelių susirinkimuose, viešuose mitinguose — jauni abiejų lyčių žmonės svarsto, gvildena įvairius jų protą užimančius klausimus arba klausia, kaip juos gvildena kiti.

Tai yra geras ženklas. Jisai rodo, kad mūsų jaunuomenės protas yra gyvas. Jis nesnaudžia ir nesitenkina vien tuo, kad pastebėjus, kas aplinkui dedasi, bet nori ir išaiškinti sau dalykus, suprasiti juos.

Jaunas amžius yra kaip tik toks laikas, kada žmogus ne tik-tai įgija daugiausia žinių apie pasaulį, bet ir kada jisai sudeda savo žinias į tam tikrą tvarką, sistemą — kada jisai išdirba vadinamosios "pasauliožiūros" pamatus. Destis (žiūrėti) kaip jisai išmoka žiūrėti į aplinkinio pasaulio dalykus, jisai statosi tuos arba kitus tikslus savo gyvenime, ton arba kiton pusėn kreipia savo simpatijas, tuo arba kitu būdu suvartoja savo energiją. — bent tą, kuri atlieka jam nuo kasdieninės kovos už duonos kąsnį.

Nuo to, kokias pažiūras išdirba sau žmogus jaunystėje, žymioje dalyje priklauso visas jo gyvenimas. Suprantama, kad savo pažiūras galima vėliau pataisyti, bet reikia neužmiršti, kad juo didesnis yra žmogaus amžius, tuo tas taisyso darbas darosi sunkesnis. Todėl be galo svarbu yra savo žinojimą ir savo supratimus kiek galint plačiau ir giliau išplėtoti da-tame amžiuje, kada žmogaus smegenys da tebėra jautrios ir minklos, kada jos lengvai priima ir perdirba išlaukinio pasaulio įspūdžius.

Šitam tikslui, kaip jau sakiau, diskusijos yra labai patogi priemonė. Jos paakstina žmogaus mąstymą, nes duoda jam progos išreikšti savo mintis; jos padidina dalyvaujančiųjų diskusijose žinias, nes kiekvienas jų išgirsta šitą iš kitų, ko pats nežino; jos parodo žmogui spragas jo žinojime ir iškelia aiškėn nenuoseklumus jo protavime. Diskusijos eina paprastai ginčų formoje, o ginčas, kaip jau žinoma, yra geriausias būdas išaiškinti dalykus.

Bet delto, kad diskusijos yra taip svarbus daiktas ir kad jos lošia didelę rolę jaunuomenės lavinimesi, tai reikia atkreipti dėmesį į tas ydas, kurios daugiausiai trukdo jų pasisekimą.

Diskusijos reikia nestatyti didesnio tikslu, negu jos gali pasiekti.

Dažnai manoma, kad diskusijos gali atstoti visus lavinimosi būdus. Tai yra netiesa. Diskusantai išdėsto, jeigu jie moka gerai kalbėti, tik tai, ką jie patys žino; o jeigu kalbėti nepratę, — tai da mažiau. Jeigu diskusijų tema (klausimas, dalykas) yra tokia, apie kurią neturi geros nuovokos nė vienas dalyvaujantiųjų, tai jie jos neišgvildens, nors jie ir šimtą metų diskusuos. Pirmiausia, negu imties didelio ir pamaus klausimo, vadinasi, reikia diskusantams pastudijuoti ji, pri-

sirengti prie jo, arba bent gauti žmogų, kuris tą klausimą yra išstudijavęs.

Ir apskritai, yra patartina norinčiai lavinties jaunomenei ne visą savo liuosą nuo darbo laika praleisti vien diskusijų vakaruose. Reikia da ir mokintis — skaityti knygas, klausyt referatų, lankyti mokyklas ir t.t. Iš 5—6 vakarų savaitėje, kuriuos gali vaikas arba mergina pašvesti savo lavinimuisi, vienas vakaras diskusijoms bus veikiau perdaug, negu permažai.

Svarbu yra mokėti pasirinkti tinkamą temą diskusijoms.

Mūsų jaunuomenė šitam dalyke yra labai nerupestinga. Šiandie būrelis vaikų, iš kurių retas gal bus įgijęs geros pradinės mokyklos mokslą, diskusuoja klausimą: "Ar Kristus buvo Dievas?", ryto — "Ar įvyks socialė revoliucija?", po-ryt — "Ar Lietuvai būtų geriau po rusų, ar po vokiečių?" ir t.t. Aišku, kad iš tų diskusijų retai kas naudos išėina.

Tėma, kaip minėjome augščiau, turi būti tokia, su kuria diskusantai yra daug — maž apipažinę. Jeigu jų tarpe randa-si žmonių, kurie yra giliu studijavę klausimą, tuomet nuomonių skirtumas apsieiškia diskusijose pats savaimi ir ginčai eina natūraliu būdu. Jeigu-gi visų diskusantų numanymas apie temą labai menkas, tai, kad būtų ginčų, priseina jiems tyčia skirstyties į partijas. Vienas sako: "Aš stovėsiu už 'socialę revoliuciją'", o kitas: "Aš stovėsiu prieš ją." Ir ginčai prasideda, —nors gal ir viena ir antra besiginčijantiųjų pusė tiek-pat tai "socialę revoliucijai" yra prielanki arba tiek-pat priešinga.

Šitie tyčiomis daromi ginčai tenai, kur tikro nuomonių skirtumo nėra, turi tą blogą pasek-mę, kad įpratina žmones žaisti žodžiais, kalbėti ne pagal savo įsitikinimą, bet pagal tai, kaip reikalauja aplinkybės. Ar ne šituo įpratimu reikia aiškinti tą liudną apsieiškimą mūsų visuomenėje, kad žmonės, kurie vakar buvo vienoje partijoje ir karštai gynė jos principus, šiandie veikia kitos partijos eilėse ir tokiu-pat karščiu niekina viską, ką pirma garbino?

Diskusijos turi parodyti įvairias gvildenamojo klausimo puses, bet dažnai yra manoma, kad jos visuomet turi ir galutinai išreikšti jį t. y. taip užsibaigti, kad po jų visi dalyvavusieji pasidaryt vienodos nuomonės. Todėl, prieš uždariant diskusijas, susirinkusiems neretai siuloma perbalsuoti klausimą. Susirinkimas balsuoja, sakysim, klausimą "Ar yra Dievas?"; didžiama išreiškia negatyviai (atmetančiai), ir pirmininkas apskelbia: "Nubalsuota, kad Dievo nėra." Tai yra, be abejo, nesąmonė. Bet prie šitokių nesąmonių žmonės prieina del-to, kad jie neatskiria diskusijų, kurios yra daromos lavinimosi tikslu, nuo diskusijų, kurios yra daromos tikslu prieiti prie nutarimo.

Kuomet draugija riša klausimą, ar rengti balų, ar ne, tai ji, žinoma, negali pasitenkinti tuo, kad suradus, jogei jos narių tarpe yra baltiaus šalininkų

ir priešininkų; ji turi didžiama balsų nutarti, kas jai daryti. Taip-pat negali pasitenkinti vien klausimų gvildinimu ir parlamentas arba kitokia įstatymų leidimo įstaiga, teismas ir t.t. jų pareiga yra išreikšti tam tikrus klausimus, t. y. pasakyti: ar duoti kariuomenės reikalams pinigų — ar ne; ar įvesti tokią ir tokią mokesčių — ar ne, ar sodyti kalėjiman kaltinamąjį — ar ne... Bet nieko panašaus nereikia daryti diskusantams, susirinkusiems lavintis, todėl ir balsavimas jiems neturi prasmės. Jų dalykas ne rišti klausimus, bet gvildinti juos, kad supratus juos — arba kad pamačius, kas reikia žinoti, kad galėjus juos suprasti. G.

Šis-tas iš Jaunuomenės

Gyvenimo

Praėjusio penktadienio vakare, Mark White Sq. salėje, at-sibuvo "Jaunimo" lavinimosi vakarėlis, kurio programą su-sidėjo iš keleto deklamacijų ir debatų temoje: "Ar geriau yra gyventi ant uokės kaip mieste?" Debatai pasirodė gana indo-mūs. Varyti jie, galima sakyti, pasekmingai, su gerais išvad-žiojimais ir nurodymais iš a-biejų pusių.

Pažymėtina, kad ir merginos pradėjo matyti naudingumą panašų lavinimosi susirinkimų. Paskutiniuoju laiku lankosi ir ima dalyvumą progra-mų pildyme nemažas jų skai-čius.

Subatos vakare "Jaunimo" taryba ir švietimo komisija, "Aušros" salėje laikė bendrą posėdį. Tarp kitko pažymė-tina šie tarimai: 1) Nutarta p-rengti 2 d. spalio pirmą pasilin-ksminimo vakarėlį Rodavi-čiaus salėje — ant 33 g., arti šv. Jurgio bažnyčios. Vakarelis bus pajavirintas pukiiais mono-logais, pasakaitėmis, referatais, kalbomis, dainomis, deklama-cijomis, muzika ir įvairiais žai-slais su šokiais. Visą stengsis išpildyti patis "Jaunimo" nariai. Įžanga visiems veltui.

Lavinimosi vakarėliams, ku-rie būna kas penktadienis, pas-kirtos sekančios temos: Miestų valdžia," "Teatras," "Mitologi-škoji Lietuvos istorija," "Socialė ekonomija," "Vegeterioniz-mas," "Amerikos istorija iki 18-to amž.," "Periodiškos lieka-nos," "Lietuvos istorija," "Su-vienytų Valtstijų Istorija," "Ku-dikių yergija," "blaivybė." Šios temos bus išpildomos įvairiais būdais, nekurios kalbomis, o kitos — referatais ir prelekcijo-mis. Prie to yra organizacijo-jie ir dailės skyrius, ir nutarta bandyti įvesti žaislų skyrių, jei ne kiekvieną — susirinkimą, tai nors retkarčiais.

Tai pradžia "Jaunimo" pla-čiai prirengto darbo. M—us.

"Naujienu" 210 numeryje, Jaunuomenės Skyriuje tilpo korespondencija paliečianti Jaunimo organizaciją. Tulas Klumpakojis užmeta organiza-cijai tokias nuodėmes: kurių joje nesimato. Jisai, kalbėda-mas apie minėtos organizacijos diskusijas, sako, kad jos pavy-kę vidutiniškai, tik, girdi, gin-čiuose jautėsi užsipuldinėjimas vienu ant kitų ir tai, esą, kėlė netvarkę.

Tvarkos vedėju buvau aš ir todėl aš turiu pasakyti, kad jo-čios betvarkės nemačiau.

Kadangi užbaigus argumen-tuoti oficialiams oponentams, duodama da ir susirinkusiems išreikšti, tai, suprantama, kad

priseina užgirsti įvairių, kartais labai priešingų vienu kitems nuomonių. Bet juk skirtingu-me kalbėtojų nuomonių ir ne-ra betvarkės!

Paskui primetama: koks tai "garbės troškimas," kurio delei tulos ypatingai tarnauja jaunimui. Bet kas taip jau tos garbės de-lei tarnauja — Klumpakojis ne-pasakė: matyt ir pats nežino.

Be to da sako Klumpakojis, kad draugas Mankus davęs in-šimą važiuoti griosna. Well—Mankus davė įnešimą nebudam-s nariu kalbamos organiza-cijos. Tad aš ir nurodžiau, kad Jaunimo lavinimosi skyrius y-ra organizacijos įsteigtas ir to-dėl negalys organizacijos vardu nieko tarti. Tečiaus kilus triu-kšmui, turėjau leisti įnešimą nubalsuoti. Rezultatai gi bal-savimo buvo tokie: atmesti.

Užmetama man, kad balsus dos numeryje. Ačiu, kad raši-skaičiau negerai. Bet tai juk n-ėjate, bet ar negalėtumėte pri-ne organizacijos kaltę, ir pa-duoti rankraščius truputį ank-galios —kodel niekas neužpro-sčiau?

testavo prieš "negerą skaity-mą?"

Baigdamas, Klumpakojis kal-ba apie organizacijos ateitį. Gir-di, jeigu taip vadovai elgsis, tai geresnės ateities organizacija nesulauks. Ką tuo jisai nori pasakyti — sunku įspėti.

Iš Klumpakojos koresponden-cijos negalima suprasti, kas kal-tas, ką organizacijoje reikia pa-keisti, o ką palikti. Ir tokiu bu-du tėviskasis Klumpakojis pa-tarimas virsta paprastu kolloji-mosi. Jei Klumpakojis kuo ne-užganėdintas, tai tegul aiškiau sako. Petriukas.

Redakcijos Atsakymas

J. Brijunui. Paskutinis strai-psnelis tilps ateinančios sere-dos numeryje. Ačiu, kad raši-skaičiau negerai. Bet tai juk n-ėjate, bet ar negalėtumėte pri-ne organizacijos kaltę, ir pa-duoti rankraščius truputį ank-galios —kodel niekas neužpro-sčiau?

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykites prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir pigiau, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaujami informacijų, kreipkitės šiuo adresu: A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr. 307 W. 30th St., New York City.

STERLING LUMBER & SUPPLY CO.

"KIEMAI, KURIE UŽLAIKO MATERIOLĄ"

Generalis kiemas 119th Halsted iri Peoria Sts, išdirbėjai geriausio medinio materiolo. Mes užlaikome visokio materiolo statymui ir stūrų, ir parduodame daug pigiau negu visi kiti. Taipgi pastatome namus.

"Kova" Savaitinis Laikraštis

Geriausis darbo žmonių draugas ir užtarėjas. Per dešimt metų savo gyvavimo ir sunkios kovos su darbininkų priešaš dar neišžengė iš tikrojo kelio, kurių veda darbininkus prie gerovės.

"Kovos" kaina metams \$2.00

Ta pati kaina ir užrubežiuose. Pažiūrėjimui vieną numerį prisunčiamo DYKAI. Rašyda-mi laiškus, adresuokite sekančiai:

"Kova, 229 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Naujavedžių Atidai

PIGIAUSIOS FOTOGRAFIJOS CHICAGOJ 60 dienų tiktai 60

Mano didelis sumažinimas kainų ant visokių vestuvių pa-veikslų — kuo tik ne perpus kainos. Užlaigi apsimoka ir iš toliaus pas mane atvažiuoti ir bemaž \$2.00 ant kiek-vieno tuzino sučėdyti.

Dovanos visiems ir visą darbą garantuoju.

JOHN P. RASHINSKI.

Dvi galerijos: 3213 S. MORGAN ST., ir 665 W. 18 St.

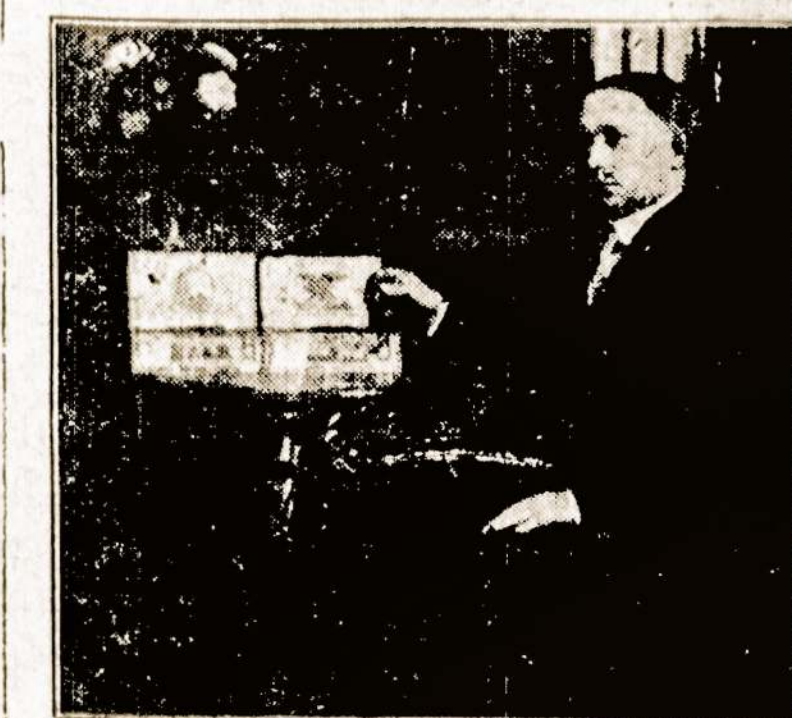
Lietuvių žemės korporacija

Pasiūlo apribuotą skaičių savo šerų Lietuviams, norintiems indėti pinigų į tą korporaciją. Šėro kaina \$10. Suma gali būti ištraukta trumpam laike. Ukėns žemių reikalavimai dauginas ir šerų kaina greitame laike pakils. Ši korporacija užsiima supirkinėjimu ir pardavinėjimu ukų ir žemės, stengiasi pastumti priešin lietuvų kolonizavimą ir jėt bus mūdomi suteikti kiekvienam reikalingus nurodymus kas link pirkimo šerų arba ukų.

United Land & Investment Company 127 N. DEARBORN ST., ROOM 808 CHICAGO, ILL.

Telephone Yards 1487

Jeji rukai, tai rukyk gerus ci-garus iš tikro Havanos tabako padarytus. Klausk po vardu J. J. CLUB HOUSE

12 metų praktika

J. JANKAUSKIS

4405 So. Lincoln St. Chicago,

Telephone Drove 5602.

Brolių Sarpalių Orchestra

Geriausia Orkestra Chicagoje, kuri užga-nėdina publiką. Gričia naujausias ame-rikoniskus ir europiskus šokius. Draugy-stės, kurios rengiate balius, teatrus, kon-certus ir t.t., jeigu norite pfnoms klesos muzikos, meldžiū kreipties prie manęs: DIREKTORIUS V. P. SARPALIS

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill

Oleko Mokykla

Mokinama: Angliškos ir Lietuviš-kos kalbų, Aritmetikos, Knygvedys-tės, Stenografijos, Typewriting, Pirk-lybos teisų, Sav. Valtstijų Istorijos, Ašelnos Istorijos, Geografijos, Poli-tiškos Ekonomijos, Pilietystės, Dail-rašystės.

Mokymų valandos: Nuo 8 iš ryto iki 5 po pietų; vakare nuo 7:30 iki 9:30. 3360 Emerald Ave., Chicago, Ill.

Kiekvienas turi tai žinoti!

M. G. VALASKAS 349 Kensington Ave. Chicago

LIETUVISKŲ KNYGŲ KRAUTUVE

Labai naudingos knygos už sumažintą kainą.

1. Baudžiava Lietuvoje, yra 76 pusl. už 10c
2. Chemija. Su 36 paveiksl. 116 pusl. .20c
3. Eilės Pr. Vaitėlio, 165 puslapių . .60c
4. Geologija. Su 47 paveikslais, 144 p. 25c
5. Kaip sutaisytas žmogaus kūnas 144 p. 25c
6. Kaip žmogus gyvena ant žemės 47p. 10c
7. Kaimiečių kova su ponais, 60 pusl. 10c
8. Paskaitos iš Biologijos ir Bakteriolo-gijos, 172 pusl.50c
9. Revoliucija. Jos prasmė, priežastis ir pamašas. 44 pusl.10c
10. Socializmas ir darbininkiškas klaui-simas. 39 pusl.10c
11. Vinco Kudirkos Raštai. 6 tomai tik \$3.00
12. Vanduo ant žemės, po žeme ir viršu-je žemės. 33 pusl.10c
13. Žemės Istorija. Su 19 pav., 54p. . . .10c
14. Živilė, dukte Karjoto, trag. 118 p. 20c

Visos išneša \$5.70.

Imtant kartu leisti už \$4.75 ir lėšas pa-simant apmokėsiu. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS

901 W. 33rd St., Chicago, Ill

LIETUVISKŲ KNYGŲ KRAUTUVE

AR SKAITAI "LAISVĖ"?

Jeigu dar neskaityti, tai tuojau už-sirašyk arba pareikalauk vieno nu-merio pažūrėjimui. "Laisvė" yra didžiausias darbinin-kių laikraštis, nes dabar eina daugy-bai padidinta, t. y. 8 puslapių. "Lai-svė" išėina 2 sykį per savaitę todėl paduoda naujausias žinias iš viso pasaulio. "Laisvė" teipa daug naudingų straipsnių, eilių, apysakų, juokų ir įvairių patarimų. Apart to, yra i-vestas speciališkas skyrius del mo-rų.

"Laisvės" kaina tik \$2.00 metams, sei metų \$1.00. Užsieny metams :00.

Nelauk įgai, nes vėliau kaina ra-si bus padidinta.

Adresuok šitaip:

"LAISVĖ"

183 Roeding st., Brooklyn, N. Y.

Lenkų Socialistų Organizacijos persiskyrimas įvyks nuo 11 d. Rugs., 1915

Kaip jau žinoma, lenkų socialistų tarpe įvyko permainingos, t. y. pasidalinimas į dvi frakcijas dėl taktikos skirtingumo. Vieni jų labai rėmė lenkiškus legionus, kurie buvo suorganizuoti Austrijoje ir atvirai ėjo į tuos legionus. Daugelis lenkų inteligentijos apėjo Suvienytas Valstijas ir įstojo į legionus. Kiti gi buvo priešingi, tai taktikai. Del to tai ir sukilo visi kivičiai. Prašalinimas sekretoriaus vertėjo nuo pildymo jo užduočių pasitino santykių tarpe ty dviejų srovių. Kadangi prašalino jį ne visuomenė, o tik Pildantysis Komitetas, tai tas klausimas duota visuotinam nubalsavimui. Visuotino balsavimo rezultate pasirodė, kad P. K. pasielgimas užgirtas.

Vertėjo prašalimo priežastim buvo tai, kad H. Gluski (vertėjas) pasmerkė taktiką šalininkų tautiškų legionų. Dauguma lenkų soc. organizacijos narių buvo ir dabar da tebėra žmonės, užstojančios tautiškų legionus. Kada organizacijoje didžiama turėjo kontrolę, tai renkant išnaudojo Pildantį Komitetą (nes komitetas buvo rezignavęs) buvo pastatyta ir priimta reikalavimas, kad komitetas ne vienas ne gali but išrinktas, kuris tik yra priešingas tautiškiesiems legionams bei Lenkijos apsiginimui. Tokiu būdu didžiama visiškai atėmė tiesas iš mažumos užimti kokią nors oficialią vietą, ir tuo mažumos interkme į organizacijos narius tapo visai sumazinta.

Tuomet liko suaukta konferencija mažumos, įvykusi rugsėjo 15 d., ir išnešta sekanči rezoliucija, kuri tapo įteikta Pildamajam Komitetui: 1) Kad būtų įleisti Pildomajam Komitetan du nariu mažumos. 2) Pripažinimas vadovavimo mažumos ir toleravimas jos 3) Kad būtų pavesta vienas laikraštis mažumai. 4) Kad vienas kalbėtojų būtų leistas organizacijos artimiausiam laikui (?). 5) Kad būtų atkreipta daugiau atidos į agitaciją išieivų tarpe.

Pildomasis Komitetas atmetė visus tuos reikalavimus, motivuodamas tuo, kad: 1) — Tai nėra reikalavimas, o tik prašymas. 2) — Ties reikalavimai nesuformuluoti. 3) — Reikalaujantis nesuprantą socialdemokratiškos politikos principų, ir kad pas juos matoma stoka sveiko sprendimo.

Toliaus: a) — Kad mažuma neturėjo jokios teisės šaukti konferencijos ir statyti kokius nors reikalavimus. b) — Kad mūsų reikalavimai but peržiureta ir jeigu liktų atrasta šalininkai sabotazo, taipgi turėtų atkreipti į tai atidą (?). — Kad nėra sviete kolitiškos partijos, kuri susidėtų iš skirtingų nuomonių ir veikty bendrą darbą. d) — Kad nežinoma da, kas tai yra proporcionališkas atstovybė, nes visose ministerijose buržuazinė viešpatauja viena mislis ir vienas tikslas e) — Kad net juokinga būtų, jeigu vienoje organizacijoje rastųsi du laikraščiai atstovaujantių įvairių pažvalgų idėjų šalininkus. f) — Kad jeigu Pildomasis Komitetas žinotų, jog mažuma gerai suprasidama statė savo reikalavimus, tai tuojaus prašalintų iš organizacijos.

Tai Pildom. komitetas, sako, matąs mažumos rezoliuciją

tik nesubrendimą ir todėl palieka organizacijoje opoziciją su vilčia, kad mažumos nariai pasitaisys ir su laiku, kada įgis supratimą, atneš organizacijai naudą.

Tokie tai motyvai, kuriais vadovaudamiesi P. K. nariai atmetė reikalavimus mažumos. Mažuma gi savo atsišaukime daro sekamą iš to išvedimą. Jei P. K. ant tiek jau esąs aklas savo politikoj, jog nematąs, kad paremdamas valdžias jis remia darbininkų priešus ir militarizmą, nes juk vokiečiai sunaikino miestą Kalisz, jie užgryė 2.000.000 dol. antilenkiškos politikos varymui prusiškame seime, nes juk padalinus užimtas teritorijas ir įvedus savo valdžias visi ty šalių viršininkai yra vokiečiai ir t.t.

Mažuma pastebi beto, kad yra ir daug kitų dalykų, kurie pilnai liudija, kad Lenkijai niekas nėra užtikrinta vienos arba kitos valdžios po šiai kare.

Parėmimas valdiško kokios nors šalies militarizmo, kaip K. W. Z. P. S. P., yra arba politiškai akumas, arba aiškus pasikėsinimas mindžioti socializmo idėją. Atsišaukimuose mažumos yra pažymėta, kad jie nėra kokie svajotojai socialistai, bet tikri ir suprantantys socialistai. Didžiūmai užmetama, kad jie vadydami patriotišką agitaciją užmiršta principus socializmo.

Tuo pačiu laiku mažuma paduoda Nacionalistkam šalies socialist Party komitetui ir pilną paaiškinimą ty priežasčių, dėl kurių įvyksta persiskyrimas. Tarpe kitų išvadų jiomų paduotas ir pataisymas P-jos konstitucijos, kuris skamba maždaug šitaip: — Jeigu Socialist Party skyrat, rajonai ar nacionališkos organizacijos palaikytų militarizmą arba prisidėtų prie palaikymo tokios organizacijos, kurios tendencijos būtų antisocialistiškos, tai kad tokios organizacijos skyrat ir tt. būtų prašalinti iš Partijos.

Komitetas, susidedas iš penkių ypatų ir užtvirtintas konferencijoj išsiuntinėjo kalbamą atsišaukimą organizacijos nariams. Komitetas inėjo: Marcel-Kulezinski, Wictor Wybraniec, Henryk Miller Wasilewski, Wilhelm aWrdeju, A. Jasinski.

Čia jau matoma įvyks persiskyrimas. Tik klausimas, kaip Socialist Party pažiurės į tai, ir kuriuos ji pripažins pilnais nariais. Santaika jau, kaip matyt nebeįvyks. P. Galsks.

Į buvusius Valparaisiečius

Pats gyvenimas privertė mūsų vienuolius važiuoti į svetimą šalį ir ten apsigyventi. Kai kurie mūsų vienuoliai jau daugiau kaip keturios dešimtys metų atgal pasirinko Šv. Val. už naują savo tėvynę.

Iš karto lietuviai važiuo Amerikon vien tik pasipiginautų. Svarbiausis jų tikslas buvo uždirbti šiek-tiek pinigų ir su jais grįžti Lietuvon, idant pasiskui čia laimingai gyvenus. Bet ilgainiui iš Lietuvos į Ameriką pradėjo važiuoti tūkstančiais o iš Amerikos į Lietuvą grįžo jau tik šimtai. Atsirado Amerikos lietuviai, kartu atsirado ir kasdieniniai jų vargai, bėdos-rupėsni.

Nuvažiavus svetimon šalin, iš karto nėra lengva prisitaikinti prie gyvenimo aplinkybių, suprasti šalies gyventojų dvasią ir perimti jų pobūdį, charakterį. Ir lietuviai, atvažiavę šion šalin, iš karto turėjo pra-

gyventi daug visokių nesmagumų ir nemalonumų. Tuos nemalonumus turėjo pergyventi ir ant savo pečių panešti toji jaunuo menės dalis, kuri, besinaudodama šalies laisve ir kai-kuriais kitais gyvenimo parankumais bei patogumais, parnorėjo įgyti šiek-tiek mokslo. Vienok šalies mokyklos buvo taip sutvarkytos, jog suaugusiems ir anglų kalbos mažai mokančiam ateivui—jaunuoliui buvo negalima įstoti į mokyklą.

Iš karto Amerikos lietuvių jaunuoliai, rods, nelankė jokių mokyklų. Ilgainiui kai-kurie jų pradėjo šlietis prie lenkų ir įstoti į lenkų mokyklas, kur apšvietos įstaigos, mokyklose. Lenkai lietuvius nekaip sutiko: mokyklų valdybos ir profesorai stengėsi, idant jų mokyklose esantieji lietuviai kuogrečiau siai sulenkėtų. Kas nepasidavė jų pageidavimams, tą jie prievarta ir baudimu vertė pildyti jų pageidavimus. Vos dešimtys-penkiolika metų atgal belankantieji lenkų seminarijas ir kolegijas kai-kurie lietuvių jaunikačiai gavo mušti nuo lenkų-profesorių vien už tai, kad išdriso savo giminėms parašyti laišką lietuviškai, arba už tai, kad neišsivadavo lietuviųstės bei išdrisdavo kalbėti lietuviškai.

Nors ir baisiai nepatogiose aplinkybėse, visgi apšvietos trokstantieji jaunikačiai mokinosi lenkų seminarijose ir tuose žemos vertės taip vadina mose kolegijose. Kuomet susibankrutijo Ruskino kolegija, 1905 m., ten besimokinantieji lietuviai pradėjo įstoti kitos patogios ir lietuvių jaunuomenės prieinamos mokyklos. Štai tais pačiais metais atrado Valparaiso universitetą.

Valparaiso mokyklon tuoj susispietė keletas dešimčių lietuvių, kurie sutvėrė Literatišką Draugiją ir įsteigė Valparaiso lietuvių knygyną, o po tam mokyklos valdyba įvedė mokyklon dvi lietuvių kalbos klasi.

Dabar Valparaiso tapo Amerikos lietuvių jaunuomenės apšvietimo punktu. Daugiau kaip per dešimtys metų sėmė čia apšvietimą skaitlingas lietuvių būrelis, o Draugija, knygynas ir lietuvių kalbos klasi ir nūdien tebesilaiko. Nudien veik nėra Šv. Valstijos didesnio miesto, kur nerastume valparaisiečių. Vieni jų yra profesionali daktarai, advokatai, aptiekoriai, mokytojai, knygvedžiai ir kt.; kiti yra vaizbiai, o dar kiti užima garbingas vietas lietuvių ir svetimačių tarpe. Vis tai Valparaiso mokyklos, Literatiškos Draugijos, knygyno ir lietuvių kalbos pamokų nuopelnas.

Imant visa tai domon, ar nemalonu mums ex-valparaisiečiams kartu su dabartiniais valparaisiečiais prie progos suvažiuoti Valparaisan, atnaujinti senobinius draugiškumo ryšius, prisiminti pereitus smagius laikus, pasipasakoti vienas antram savo pasiekimus ir darbus plačiame gyvenime. O 2 — NAUJ labiausia, tai padaryti kuodidžiausią įspūdį į pačios įstaigos vedėjus.

Yra sumanymas suvažiuoti ex-valparaisiečiams į Valparaiso spalio mėnesio pradžioje š. m. ir paminėti 10-metinės Valparaiso atradimo sukaktuves. Chicagoje to sumanymo pritarėjų atsirado apie 30. Geistina, kad atsirastų sutinkančiųjų atvažiuoti ton pramogon ir iš tolimiausių miestų.

Visi, kurie manote dalyvauti sukaktuvių pokilyje Valparai-

se, malonėkite negaišuojuant pranešti apie tai šiuo adresu: 3261 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Kviečia komitetas:

Dr. St. Sapranas,
Stef. Čiurlionytė,
Ona Gaizaitė,
M. E. Žaldokas,
J. Kaupas,
Pr. Gudys ir
Zig. Vitkauskas.

Kareivio Laiškas

Gaudenčiui ir Rokui Bandzoms, paeinantiems iš Lukėių kaimo, Gruzdžių valš., Šiaulių pavieta, Kauno gub. rašo jų brolis Vincentas-tarnaujas rusų armijoje.

Mieli Broliai, Linkiu visu pirma Tamstoms sveikatos ir laimės. Pranešu šiuo laiškeliu, kad da esu sveikas ir gyvas. Gyvas da tebėra ir brolis Benjaminas ir jis šiuo laiku sveikas. Tečiaus kiek laiko atgal jis labai sirgo — mat buvo sužeistas. Viena kulka perėjo jam per sprandą, kita per stenas; buvo ir pirštas kairės rankos sužeistas. Ale dabar jis, kaip jau minėjau, yra sveikas.

Mieli broliai, daug ką turėčiau papasakoti, bet užginta rašyti. Jūs ir patis turbūt tai žinote.

Iš namų gavau žinią, kad mamutės nebėra. Amžiną atsisilį jai. Lietuvos gyventojai nukentėjo baisiai. Lukošaičiai, Štupiliai, Mažeikiai, Radviliai Noraitaičiai, Kuziai, Lieponiai Jurgačiai, Maniūšiai pelenuose; iš Kuršėnų ir Šiaulių taipgi nieko neliko; vien Daugučiai nukentėjo mažai; čia tik sudegė visos trobos Mikolaičio ir Grigiškio kutės, kiti gi išliko. Nebent pastaruoju laiku būtų sudegė.

Daugiau nieko negaliu rašyti, nes be kitko nežinau, ar da šį laišką paimsitė.

Dabar, broliai mano, sudiev. Pasilikite sveiki. Laukdamas nuo jūsų kokio žodelio pasilieku

W. Bondza.

"NAUJIENŲ" CIRCULIACIJOS SKYRIAI:

SO. CHICAGO, ILL.: P. Bagužis, 8808 Houston Ave.

CHICAGO HEIGHTS, ILL.: J. Savickas, 1430 Wentworth Ave.

KENOSHA, WIS.: A. Trakselis, 164 Milwaukee Ave.

ST. CHARLES, ILL.: J. Glamza, 111 W. Main St.

BATAVIA, ILL.: K. Poška, 57 N. Washington, Ave.

DE KALB, ILL.: Liet. Ukėsy Klubas, 515 N. 7th St.

ROCKFORD, ILL.: S. Petruskas, 730 Island Ave.

EAST CHICAGO, IND.: Akurla Mikszes, No. 5016 Baring Ave.

GARY, INDIANA: J. Vaitkus, 1709 W. 15th Ave.

INDIANA HARBOR, IND.: F. Kučinskis, 3730 Deodar St.

INDIANA HARBOR, IND.: F. Petruskas, 4012 Drummond Ave.

GARY, INDIANA: Kaz. Lutkus, 1760 Ellsworth Pl.

W. PULLMAN, ILL.: Wm. Pilypas, 720 W. 120th St.

MELROSE PARK, ILL.: Kaz. Kochones, 2005 Lake St.

GARY, IND.: J. Vaitkus, 1709 N. 15th Ave.

CHICAGO, ILL.: J. Butkevicius, 8543 Givens Ct.

BRIDGEPORT: M. Petruskas, 3239 So. Halsted St.

TOWN OF LAKE: F. Linge, 4535 So. Marshfield Ave.

18-TOS GATVES: A. Meldazis, 1840 Halsted St.

WEST SIDE: A. Ambrozėvičia, 2287 So. Leavitt St.
ROSELAND, KENSINGTON & BURN-
SIDE: S. Misiunas, 149 E. 107th St.

NORTH SIDE: D. Kulikauskas, 1841 Wabansia Ave.

CICERO, ILL.: J. Matulis, 1508 So. 49 Ave.

GARFIELD STA.: T. Lapenas, 3720 Polk str.

ATLANTIC CITY: Janauskas, 4565 Wentworth Ave.

RACINE, WIS.: B. Putrimas, 719 Madsen Ct.

BELOIT, WIS.: J. Zemaitis, 1015 Eclipse Ave.

WESTVILLE, ILL.: F. Jočionis, Barzdaskutykloj.

BRIGHTON PARK: M. D. Seefor, 3324 S. Western Ave.

ENGLEWOOD: Sandaraga, 5418 So. Princeton Ave.

MOLINE, ILL.: J. Julius, 2402 — 23rd Ave.

HARVEY, ILL.: Z. Putramentas, 15725 Finch Ave.

SPRING VALLEY, ILL.: J. Gvalda, Barzdaskutykloj/

Su visokiais reikalais kaslink "NAUJIENŲ" cirkuliacijos mieldžiame kreip-
ties prie viršminėtų distriktų užveidų
arba i "Naujienu" Ofisą.

MOKYKLA! MOKYKLA!

Extra vienatinė gvarantuota Liet. Mokykla Angliškos kalbos. 4851 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Yra didžiausia ir pigiausia mokykla, duodanti geriausią progą išsimokyti anglų kalbos. Dagar ant Town of Lake duodame lekcijas kožną dieną nuo 9 ryto iki 9 vakare. Virš 200 ypatų atsisaukė šiais metais į mūsų mokyklą. Delko? Delto, kad tai yra naudingiausia. Nepamirškite antrašo 4851 So. Ashland Ave., Chicago.

Waukeganiečiai!

"Naujienu" representatorius Waukegan, Ill., dabar yra p. Antanas Petkus. 926 S. 10th Street. "Naujienu" Adm.

J.G.K.Stasevicd

"Naujienu" keliaujantis agentas yra įgaliotas rinkti prenumeratą, apgarsinimus ir spaudos darbus. Jis šiomis dienomis lankysis po Wisconsin valstiją. Jį įgaliojo "Naujienu" Administracija.

KAIP PASIRINKTI BANKĄ

KADA žmogus renkas banką savo pinigams pasidėti, jis visų pirma žiuri, kad pasirinktų saugiausią. Jam rūpi kad pasidėti jo pinigai nežlugtų, ir kad būtų galima juos pasiimti, kada tik nori, su nuosimčiai. Kaip vienok atsižinoti, kuris bankas saugus, o kuris ne? O štai kaip:

Reikia žiūrėti:-

1. Kokios rūšies bankas? 2. Kaip didelis banko kapitalas?
3. Kaip didelis banko atsargos fondas palyginant jį su jo kapitalu? Atsargos fondo didumas liudija apie gerumą ir pasekmingumą vedimo banko reikalų.
4. Kokie yra žmonės valdininkai ir direktoriai?
5. Kaip senai jau bankas gyvuoja?

STATE BANK OF CHICAGO stovis yra toks (atsakant į viršų pastatytuosius klausimus):

- 1) Yra tai Valstijos Bankas, o ne privatinis.
- 2) Jo kapitalas dabar yra \$1,500,000.00.
- 3) Jo atsargos fondas daugiau kaip \$3,280,000.00.
- 4) Jo valdininkai ir direktoriai žinomi finansiniame sviete kaip sąžiningi, konservatyvūs ir patyrę bankininkai, turintieji daug metų praktikos vedime bankinių dalykų.
- 5) Bankas gyvuoja jau 36 metai.

Vienas tik banko taupomasai skyrius ("Savings Department") turi daugiau kaip 35,000 depozitorų, tarp jų didelis skaitlius lietuvių. Kurie lietuviai sunku angliškai susikalbėti, jiems padeda reikalus atlikti dirbantieji banke lietuviai klerkai. Banke galima pasidėti nuo vieno dolerio ir daugiau. Moka 3 procentas metams.

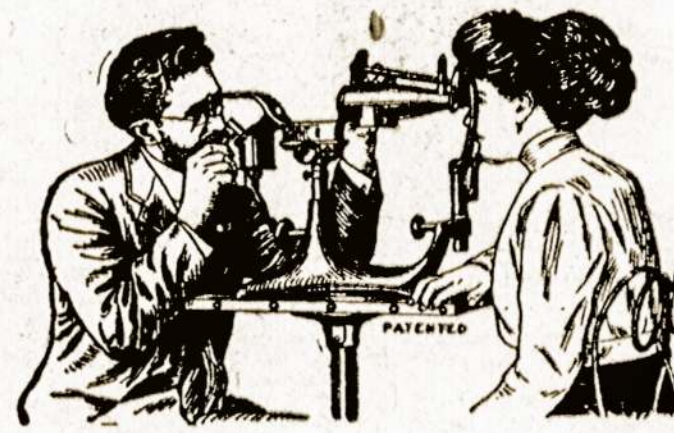
BANKAS ATDARAS KASDIEN NUO 9 VAL. RYTO IKI 3 VAL. PO PIETŲ. SUBATOMIS ATDARAS IKI 2 VAL. PO PIETŲ.

STATE BANK OF CHICAGO

KAMPAS LA SALLE IR WASHINGTON STS.

VIENATINIS REGISTRUOTAS RUSAS APTIEKORIUS ANT BRIDGEPORTO

Vyrams ir Suaugusiems

Akiniai Aukso Rėmuose nuo \$3.00 ir augščiau. Sidabro Rėmuose nuo \$1.00 ir augščiau. Pritaiko me alinius kiekvienam už dyką. ATMINKIT: Galvos sūpėjimas, nerviškumas, akių skaudėjimas, užvilkinimas ir t.t. yra valstai įvairių ligų, kurios gali but praskajintos gerų akių pritaikymas. Ištyrimas akių nieko nekainuoja, jei peršta arba skauda akis. Jei jos raudonos, jei galva sūpa, jei blogai matai, jei akis silpsta, netieskit ligiai, o įeškokit pagalbos aptiektoj, kiekvienam pritaikoma akiniai uždyk. Atminkit, kad mes kiekvienam garantuojam akinius ir kiekvienam gerai prirenkame.

S. M. MESIROFF, Ekspertas optikas
Jei Jūs sergate ir reikalaujate patarimo arba vaistų, atleikit pas mane. Aš buvau aptiekoriu Rusijoj virš 10 metų. Amerikoj 15 metų. Aš duodu patarimus DYKAL. Galiu padaryti bile kokius rusiškų vaistus. Aš rekomenduoju tikiai GERUS daktarus. Aš esu draugas žmonių.
S. M. MESIROFF, 3149 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

7-tas Iškilmingas Balius

Parengtas RYTINĖS ŽVAIGŽDĖS KLUBO

Nedėlio, Rugsėjo-September 19, 1915

Wicker Park Didžioje Svetainėje

2040-46 North Ave. arti Milwaukee Ave. ir Robey St.

Pradžia 3:30 po pietų. Inžanga 25c.

Atsilankiusieji nepamirš per visą savo gyvenimą ty smagių šokių. Kviečia KOMITETAS

FARMOS!

Gera išdirbtos, su gerais būdinkais, gražiais sodais, padargais ir gyvuliais, arti miestų ir geležinkelių, lietuvių apgyvendame krašte. Pardodame pigiai ir lengvu išmokėjimu. Taipgi turime daugybę ir nedirbtos žemės, kurią irgi parduodame pigiai ir ant lengvų išmokėjimų. Pasiskubinkite kol žemė pigi.

Arkansas Farms Company

J. D. SIMANOWSKI,
Railway Exchange building, Phone Wabash 361, Chicago, Ill.

Anglai neteko 381,983 kareivių

Tiek jie neteko užmuštais, sužeistais ir prapuolusiais iki 21 d. rugpjūčio

LONDONAS, rugs. 15. — Oficialiai paskelbta atstovų būte, kad iki 21 d. rugpj. anglai neteko užmuštais, sužeistais ir prapuolusiais (paimtais belaisvėn ar žuvusiais be žinios) 381 983 kareiviai.

Tie nuostol. pasidalina šiaip: Užmuštų: oficerių 4,965; kareivių 70,992.

Sužeistų: oficerių 9,972, sužeistų kareivių 241,096.

Prapuolusių: oficerių 1,501, kareivių 53,456.

Anglų nuostoliai vasaros metu buvo biskį mažesni, negu bal. ir gegužės mėn. Tas turbūt įvyko dėl mažesnio veikimo vakariniame fronte. Didžiausi nuostoliai, skaitant proporcionaliai, buvo Dardaneluose.

Per balandžio ir gegužės mėn. anglų nuostoliai siekė vidutiniškai po 2,000 kareivių į dieną. Gi nuo 31 d. geg. iki 21 rugpj. nuostoliai siekė 1,500 kareivių į dieną.

MOKYTOJŲ FEDERACIJA REIKALAUJA "INJUNCTION"

Vakar Mokytojų Federacija padavė prašymą į Superior teismą išduoti "injunction" (uždraudimą) prieš Chicago's miesto mayorą Thompsoną, išd. Sergeį, kontrolierių Pike ir apšvietos tarybą įgyvendinti naująjį įstatymą, draudžiantį mokytojų ir mokytojų prigulėti prie Mokytojų Federacijos.

Tarp peticionierių pasirašė ir valstijos advokatas Maclay Hoyne.

HESPERIAN NEBŪVUS TORPEDUOTAS.

BERLINAS, rugs. 15. — Vokietijos valdžia įteikė Amerikos ambasadoriui Gerard notą, kurioje sakoma, kad palei surinktas, dar nepilnas žinias, ji nemano, kad vokiečių pajūrinis laivėlis torpedavo pasažierinį Allan linijos laivą Hesperian.

Arti tos vietos tuo laiku nebuvo submarinos, taigi pagal vietą eksplozijos, galima spėti, kad laivas paskendo nuo minos.

Miltai atpigo, bet duona neatpinga

Kuomet pereitą rudenį kviečių ir miltų kaina pakilo, duonkepiai pakėlė baisiausių triukšmą ir norėjo pakelti kainą ant duonos, nes pardavinėdami duonos kepaluką po 5c jie bukturį nuostolių.

Nie kurie duonkepiai jau buvo pakėlę kainą ant duonos ir pardavinėjo 12 uncijų kepaluką po 6c. Tačiau tas išaukštė didelius protestus, pradėta tyrinėti ir duona liko vėl nupiginta — pardavinėta po 5c 12 uncijų (¾ svaro) kepalukas.

Tuosyk kviečiai pasidavinėjo po \$1.68 bušelis. Dabar kviečiai atpigo ir pardavinėjami keliais centais virš \$1.00 už bušelį. Lygiai tiek pat atpigo ir miltai. Ir nors kviečiai su miltais atpigo, tačiau duona pardavinėjama senąja kaina — po 5c už 12 uncijų kepaluką.

Miltams atpigus duonkepiai visai nesiskubina pranešti apie tai publikai, kaip jie padarė kuomet miltai pabrangė.

Nė paklausus didžiulius Chicago's duonkepius kodėl miltams atpigus jie neatpigina duonos, jie atsakė kad dar nežina ar miltai atpigo.

Jie nežino dar ar miltai atpigo, bet žinojo kuomet pabrangė, nes tas palietė jų kišenių. O atpigimas miltų ir pardavinėjimas duonos senąja kaina irgi neša jiems didelę pelną, todėl apie atpigimą naudinga yra nežinoti.

Chicago's chiniečiai boikotuoja japonus. Jie atleidžia japonus darbininkus ir susilaiko pirke japonų išdirbtus dalykus.

ARESTAVO UNIJISTUS.

Vakar po ginčų su priešingos unijos valdyba liko areštuoti šeši International Hodcarriers, Building & Common Laborers' Union, lokalo 2, viršininkai ir nariai, jų tarpe du saliuininkai. Pas juos rasta šeši revolveriai. Tas lokalas susideda vien iš italų, o prie Pennsylvania's geležinkelio stoties budavojimo yra samdami ir nariai Tunnel Miners and Sewer Diggers' Union susidedančios iš airių ir vokiečių, todėl ir tarp jų dviejų unijų iškilo nesupratimai.

Užvakar vienas iš areštuotųjų, saliuininkas ir unijos "business agent" su kitais pagaldė užpulti sau priešingos unijos darbininkus ir vienas darbininkas liko sužeistas.

Chicagos : žinios :

RUBSIUVIŲ SUSIRINKIMAS.

Royal Tailors firmos darbininkų susirinkimas įvyko pamedėlio vakarą Hod Carriers salėje. Šiame susirinkime buvo kalbėta apie generališką streiką mieste Chicagoje. Susirinkimas buvo gana skaitlingas. Čia imta atidone ne tik tos vienos firmos darbininkų reikalai, kurie yra intempiti del pašalinimo iš darbo šių kirpėjų už prigulėjimą jų unijon.

Jau kitos firmos pradeda švelniau apseiti su darbininkais; jos, matoma, jau pradeda persitikrinti, kad žmonių susipratimas kyla augstyn ir darbininkų solidariskumas auga. Lamm Co. specialiu užsakymu darbininkams trijose sekcijose pakelta užmokesnis tą išlyga, kad darbininkai nestreikuotų.

Žmonės tečiaus atsakė, kad jie nėra niekuo užtikrinti jog tie prižadėjimai nebus atimti, kaip praeis pavojus streiko.

Tuo met firmos atstovas paklausė, argi jie, darbininkai, netiki jo žodžiams? Darbininkai atsakė, kad jie netikės tolei, kolie nebus tie prižadai ant rašto užtikrinti. Royal Tailors nieko tokio pozitiško nenusprendė kas link streiko kalbamos firmos. Tas dalykas prigulės nuo ateities, nuo to, kaip išsivystys abelnas padėjimas ir klausimas generalio streiko. Visuotinas susirinkimas nupres atėit Chicago's rubsiuvių judėjimo ir kovos budus prieš darbdavius. Korespondentas.

STUDENTAI ATIDUODA MOKYKLĄ JOSIOS PREZIDENTUL.

Prieš kiek laiko Jacob Loeb, prezidentas Chicago's Zydų Instituto, uždraudė laikyti institute laisvas prakalbas. Studentai nereikalauja Loeb'o pašalinimo. Ne — jie sumanė tik Loeb'ui palikti senąjį institutą tuščią, o sau atidaryti kitą — naują. Tuo tikslu vakar jie turėjo susirinkimą.

Vieta naujo instituto da tikrai nežinoma, nes studentai nenori daug kalbėti apie tą dalyką iki viskas bus gerai aptarta. Tečiaus manoma, kad jis bus atidarytas kur nors netoli Ashland ir Taylor gatvių.

KOVA PO ŽALGIRIU.

Nedėlioje, 12 d. rugsėjo, Čer-nausko darže atsiuvo manevrai — kova, kaip kiti sako, Žalgirio mušio paminėjimui. Toje iškilmėje dalyvavo lietuviškioje "vyčiai". Laikė tuštinio bačkušų pas juos kariškas upas laipsniškai kilo. Galima buvo laukti svarbių atsitikimų. Ir ištikrų, trumpu laiku prasidėjo mušis.

Išsyk priešas vienam pirmųjų eilių vyčiui numušė kepurę. Bet kuomet nukentėjęs susilaukė pagelbon da vieną "vytį", tai juodu jau perėjo į ofensivą: prieš apsigynimo pirmą liniją, pavydame skrybelės, tapo sulaužyta; beto suplėsyta vienos moters šilkinė jakutė, nes mat prieš kariauomenę susidėjo iš abiejų lyčių karžygių.

Tik ant nelaimės, kur buvę kur nebuve, atsibaladojo neutrališkai policistai. "Vyčių komandierius, pamatęs pavojų, paliepė saviems trauties atgal.

DIDELE DOVANA

Nebo pakello priešakys vertas 30 pinigais
Visas Kuponas vertas 30 pinigais

Visas Kuponas ir pakello priešakys turi tą patį vertę. Gali būti išmainomi į pinigais arba į vertas dovanas.
(Šį dovaną bus duodama iki Dec. 31, 1915)

Nebo pakello priešakys vertas 30 pinigais
Visas Kuponas vertas 30 pinigais

Ir tik ačiu komandieriaus gabumams didesnėje jų kariuomenės dalis išvengė prazuties. Pateto nelaisvėn tik oficerius ir du kareivių.

Ziurint iš šalies į tą mušį, man prisimnė Žalgirio mušis. Ir tenai ačiu komandierių gabumam ir kariuomenės puikiai tvarkai vyčių armijos išsigelbėjo.

IS WESTSIDES PADANGES.

Tulos moterėlės Aušros Vartų parapijonkos nerimuoja. Jos nori, kad ir vaikai streikuotų, tai yra kad ir jie neitų bažnytinėn mokyklon. Jų nuomone, tuomet kun. Ambrozaitis greičiau išsimufis ir kalbamas parapijos. Aš patariau jom nesikarščiuoti, nes iš gerų šaltinių sužinojau, kad neužilgo kun. Ambrozaitis apleis šią parapiją, nes sako, jau skambučių truksta. O be skambučių kaip žinoma, parapiją negalima užlaikyti.

Kaip girdėti, tai ir vargoninkas apleidžia parapiją, nes ir tam Ambrozaitis neturis iš ko užmokėti. Regis nuo ryt dienos Aušros Vartų parapija liks be vargonininko. Taigi nebebus nei kam atlikti bažnytinų patarnavimų. Kas atsitiks toliaus bus parašyta "Naujiene". Taigi tēmykit visi, nepraleiskit nei vieno numerio.

PASIVAŽINĖJO.

Nedėlioje, tai yra 12 d. rugsėjo Westsideje sustojo automobilus prie vieno saliuono. Vežėjas gerai išsigėręs įėjo saliuonan ir pasakė buvusiems saliuone žmonėms, kad kuris jų moka važiuoti automobiliu, tegul eina pasivažinėti. Tuojaus vienas ir atsirado toks, kad galėjo runyt. Taigi automobilui prisėdus pilnam žmonių išvažiuota pasivažinėti. Pasivažinėję geroką laiką pagrižo. Įėjo važinėtojai saliuonan, o ant jų užspulė automobilio savininkas kam jo automobilu tie važinėję. Jau ir policija jis buvo benorės šaukt, kad suareštavus važinėtojus. Tik po ilgų kivičių, pagrasinus pastariems, kad jeigu savininkas juos areštuosias, tai jam visvien nebusią dovanota, tas žmogus pasibijojo. Mat gerai priežodis sako, kad su girtu vis du turgu. Taigi prie girtu niekuomet neverta nė pristot, kad nepakliuvus, kaip ožis į rutį daržą.

A. Ambr.

Phone Canal 3820
B. GARIG and CO.
Strauso Plunksnos parduodamos už žemas kainas. Taipgi dažom. valom ir garbinuojam plunksnas. Darbas gvarantuojamas. Mes parduodame visokios rūšies plunksnas.
Motery ir vyrų siutus, išvalom ir suprinam už \$1.00. Taipgi valome skrybėles.
2133 S. Halsted St., Chicago.

Pajieškojimai

Pajieškau darbo prie bučėnės. Turiu paliudijimus nuo pirmesnių darbdavių. Kreipkitės į "Naujiene" Ofisą, 1840 So. Halsted St. Chicago.

Pajieškau draugo į gerą saliuono būnį. Turi but apsipazines su vedimu minėto biznio. Atsišaukite į Naujiene Ofisą, 1840 So. Halsted St. Chicago.

REIKALAVIMAI

KAMBARIAI UŽDYKA
Reikailnga žmonės su maža šeima. Aš duosiu 2 ruimu už dyk, kad padabotų mano 5 metų vaiką, kuomet aš išeinu darban. Atsišaukite greitai:
Mrs. Miller
2932 W. 38 Place, Chicago, Ill.

Reikalingas atsakantis bučėris, kuris gali kalbėti angliškai, lietuviškai ir lenkiškai. Darbas pastovus.
Lyon
1731 So. Union Ave., Chicago, Ill.

Reikalingas šiaučius prie čėverykų taisymo. Darbas ant visados:
J. Grigaliunas,
2280 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGI jauni vaikinai mokinties laikrodininkų amato. Del platesnių žinių kreipkitės
ALBERT BERZIN
402 W. Nort Ave., Ypatiskai pėtnyčios vak. nuo 7—10, 2 lubos. galima matyti.

REIKALAUJAM 8 gerų kriaučių ant ilgo laiko ir gera mokeskis.
prie moteriškų darbų. Darbas yra
L. KASPER
3129-31 Wentworth Ave., Chicago (arti 31st Str.)

ANT PARDAVIMO

N. E. Kamp. 27 ir NORMAL AVE. — 2 augstų medinis namas, gana geram stovyj. Viskas intaisyta, gatvė ir šalytakiai istaisyti. Kaina \$4150; įmokėt \$750.
KOCH & CO. Savininkai,
2603 So. Halsted St., Chicago.

ANT PARDAVIMO 2-ju augstų namas su plytiniu nemeliu užpakalyje. Randos neša \$47.00 į mėnesį. Parsiduoda už \$4100. Kreipkitės prie savininko, 2909 Emerald Ave.

Parsiduoda puikus Restoranas iš priežasties savininkas ligos. Pirkite labai pigiai. Adresas: 1609 N. Ashland Ave. Savininkas gyvena 1642 N. Wood St, ant antrų lubų. Chicago.

Parsiduoda 9 kambarių namas už \$2200, netoli American Can Co Geras vieta laikymui įnamų. \$1400 — "cash." Ilikusis ant išmokėjimo per 3 metus laiko.
446 W. 39th St., Chicago, Ill.

Parsiduoda kampinis saliuonas, gerą vietą arti McCormick dirbtuvių. Apgyventa lietuvių ir kitokių. Biznis gerai išdirbtas. Atsišaukite: 2546 Blue Island ir kam. Oakley Ave.

Parsiduoda 9 kambarių namas už \$2200, netoli American Can Co Geras vieta laikymui įnamų. \$1400 — "cash." Ilikusis ant išmokėjimo per 3 metus laiko.
446 W. 39th St., Chicago, Ill.

Parsiduoda kampinis saliuonas, gerą vietą arti McCormick dirbtuvių. Apgyventa lietuvių ir kitokių. Biznis gerai išdirbtas. Atsišaukite: 2546 Blue Island ir kam. Oakley Ave.

Parsiduoda 9 kambarių namas už \$2200, netoli American Can Co Geras vieta laikymui įnamų. \$1400 — "cash." Ilikusis ant išmokėjimo per 3 metus laiko.
446 W. 39th St., Chicago, Ill.

Parsiduoda kampinis saliuonas, gerą vietą arti McCormick dirbtuvių. Apgyventa lietuvių ir kitokių. Biznis gerai išdirbtas. Atsišaukite: 2546 Blue Island ir kam. Oakley Ave.

Parsiduoda 9 kambarių namas už \$2200, netoli American Can Co Geras vieta laikymui įnamų. \$1400 — "cash." Ilikusis ant išmokėjimo per 3 metus laiko.
446 W. 39th St., Chicago, Ill.

Parsiduoda kampinis saliuonas, gerą vietą arti McCormick dirbtuvių. Apgyventa lietuvių ir kitokių. Biznis gerai išdirbtas. Atsišaukite: 2546 Blue Island ir kam. Oakley Ave.

Parsiduoda 9 kambarių namas už \$2200, netoli American Can Co Geras vieta laikymui įnamų. \$1400 — "cash." Ilikusis ant išmokėjimo per 3 metus laiko.
446 W. 39th St., Chicago, Ill.

Parsiduoda kampinis saliuonas, gerą vietą arti McCormick dirbtuvių. Apgyventa lietuvių ir kitokių. Biznis gerai išdirbtas. Atsišaukite: 2546 Blue Island ir kam. Oakley Ave.

Parsiduoda 9 kambarių namas už \$2200, netoli American Can Co Geras vieta laikymui įnamų. \$1400 — "cash." Ilikusis ant išmokėjimo per 3 metus laiko.
446 W. 39th St., Chicago, Ill.

Parsiduoda kampinis saliuonas, gerą vietą arti McCormick dirbtuvių. Apgyventa lietuvių ir kitokių. Biznis gerai išdirbtas. Atsišaukite: 2546 Blue Island ir kam. Oakley Ave.

Parsiduoda 9 kambarių namas už \$2200, netoli American Can Co Geras vieta laikymui įnamų. \$1400 — "cash." Ilikusis ant išmokėjimo per 3 metus laiko.
446 W. 39th St., Chicago, Ill.

Parsiduoda kampinis saliuonas, gerą vietą arti McCormick dirbtuvių. Apgyventa lietuvių ir kitokių. Biznis gerai išdirbtas. Atsišaukite: 2546 Blue Island ir kam. Oakley Ave.

Parsiduoda 9 kambarių namas už \$2200, netoli American Can Co Geras vieta laikymui įnamų. \$1400 — "cash." Ilikusis ant išmokėjimo per 3 metus laiko.
446 W. 39th St., Chicago, Ill.

Parsiduoda kampinis saliuonas, gerą vietą arti McCormick dirbtuvių. Apgyventa lietuvių ir kitokių. Biznis gerai išdirbtas. Atsišaukite: 2546 Blue Island ir kam. Oakley Ave.

Parsiduoda 9 kambarių namas už \$2200, netoli American Can Co Geras vieta laikymui įnamų. \$1400 — "cash." Ilikusis ant išmokėjimo per 3 metus laiko.
446 W. 39th St., Chicago, Ill.

Parsiduoda kampinis saliuonas, gerą vietą arti McCormick dirbtuvių. Apgyventa lietuvių ir kitokių. Biznis gerai išdirbtas. Atsišaukite: 2546 Blue Island ir kam. Oakley Ave.

Parsiduoda 9 kambarių namas už \$2200, netoli American Can Co Geras vieta laikymui įnamų. \$1400 — "cash." Ilikusis ant išmokėjimo per 3 metus laiko.
446 W. 39th St., Chicago, Ill.

Parsiduoda kampinis saliuonas, gerą vietą arti McCormick dirbtuvių. Apgyventa lietuvių ir kitokių. Biznis gerai išdirbtas. Atsišaukite: 2546 Blue Island ir kam. Oakley Ave.

Parsiduoda 9 kambarių namas už \$2200, netoli American Can Co Geras vieta laikymui įnamų. \$1400 — "cash." Ilikusis ant išmokėjimo per 3 metus laiko.
446 W. 39th St., Chicago, Ill.

Parsiduoda kampinis saliuonas, gerą vietą arti McCormick dirbtuvių. Apgyventa lietuvių ir kitokių. Biznis gerai išdirbtas. Atsišaukite: 2546 Blue Island ir kam. Oakley Ave.

Parsiduoda 9 kambarių namas už \$2200, netoli American Can Co Geras vieta laikymui įnamų. \$1400 — "cash." Ilikusis ant išmokėjimo per 3 metus laiko.
446 W. 39th St., Chicago, Ill.

Parsiduoda kampinis saliuonas, gerą vietą arti McCormick dirbtuvių. Apgyventa lietuvių ir kitokių. Biznis gerai išdirbtas. Atsišaukite: 2546 Blue Island ir kam. Oakley Ave.

S. E. KAMP. 42 ir WALLACE STS. — arti mokyklos ir bažnyčios, 2-ju pagyvenimų medinis namas, didelis lotas — gatvė gerai istaisyta. Randos \$46.00. Kaina \$2950. Išlygos — \$40 į mėnesį.

KOCH & CO. Savininkai,
2603 So. Halsted St., Chicago.

Pigiai parsiduoda mažai vartoti rąkandai. Parsiduos po vieną arba visą kartą.

Chas Verbilas,
5859 So. Halsted St., Chicago.
Phone nuo 6 val. v. Wentworth 2183;
Phone nuo 5 iki 6 v. Wentworth 2553

EMERALD AVE. NETOLI 31 ST. — Tuščias lotas 25x125, gatvė ir šalytakiai istaisyti. Kaina \$650.00. Immokėt \$100.00, likusius kas mėn.

KOCH & CO. Savininkai,
2603 So. Halsted St., Chicago.

Parsiduoda

Saliuonas arba priimu partnerį iš puses.

H. I. PAKALNISKIS
3218 S. Halsted St., Chicago, Ill.

3122 UNION AVE. 3 augstų mūrinis namas ant 6 šeimynų; labai geras namas ir neša gerą randą. Kaina \$6800.

KOCH & CO. Savininkai,
2603 So. Halsted St., Chicago.

PARSIDUODA rąkandai (forniniai) pigiai. Taipgi duodami rąndon 3 kambariai už \$6 mėnesiui.

Mrs. Juliona Savickienė,
916 W. 18 Place, Chicago, Ill.

2723 EMERALD AVE. — arti kamp. 28 St. Geras 2 pagyvenimų namas, 12 kambarių. Salitakiai ir gatvės istaisyti. Kaina \$2150; įmokėti \$500, likusius po \$25 į mėnesį.

KOCH & CO. Savininkai,
2603 So. Halsted St., Chicago.

Parsiduoda labai pigiai

Saliuonas, naujoje lietuvių apgyventojie vietoje apie CRANE kompaniją. Biznis labai gerai išdirbtas. Parsiduoda pigiai ir greitai. Atsišaukite tuojau po adresu:

Archer & Francisco Aves.,
George Conrad, savininkas.

BARGENAI:

Dviejų pagyvenimų mūrinis namas po 6 ruimus, su maudynėmis. Labai geroje vietoje. \$3900.00.

Dviejų pagyvenimų med. namas; po 4 ruimus. Su \$300 įmokėjimu. Lotai ir namai apie Crane kompaniją parduodami labai pigiai ir lengvais išmokėjimais.

4 pag. cementinis namas. Randos neša virš \$50. Parsiduos su \$500 įmokėjimu už \$4300.

ILGAUDAS & CO
4262 ARCHER AVE.

Nepaprastas pigumas

Cimentinis namas ant keturių šeimynų, randos neša į mėnesį \$52. Parsiduoda už \$4400, netol Crane dirbtuvės ir naujos lietuvių bažnyčios, kurią laigia statyti. Parduosime ant lengvų išmokėjimų, net kelis šimtus įmokant, o likusius randa išmokės.

SALDUKAS and WASLOVAS
4414 S. California Ave., Chicago, Ill.

Namas del 2-ju šeimynų, garu šildomas, parsiduoda labai pigiai. Pardavimo priežastis liga. Parsiduoda už \$2200, nes tas namas vertas \$3000.

Namas del dviejų šeimynų ant So. Mozart St. ir du tušti lotai, du metai kaip statytas, prie Crane dirbtuvės, parsiduoda net už \$3300 vien tik lotai yra verti \$1500.

SALDUKAS and WASLOVAS
4414 S. California Ave., Chicago, Ill.

J. J. SALACH

3800 S. Kedzie Ave.
PIRMOS KLESOS SALIUNAS
Geriausias alus ir degtinę
Geri cigarai.
LIETUVIŲ UZEIGA

1810 So. Halsted St.
KVIETKININKAS
Pirkite kvietkus del visokių atsitikimų pas draugą lietuvių.

DAKTARAS WISSIG, Specialists iš seno Krajaus

Gydo visas ligas: pilvo, plaučių, inkstų, pūslių, taipgi visas paslaptingas ligas vyrų ir moterų. Jeigu kiti negalėjo išgydyti Jus, tai ateikite čia, o persitikrinsite patį, jog jis jums pagelbės.
Patarimas dykai. Kalba rusiškai ir lenkiškai.
Duoda savo gyduoles ir gydo naujus elektrus įrankiais.
Pagrįzo iš Europos. Priima ilgonius naujam ofise: 1900 Blue Island Ave. kamps 19-tos gatvės, viršų banko.
Tel. Canal 3263.

Jau galima gauti
senai lauktąją
Shakespeare'o
tragediją

MACBETH

eilemis
lietuvių kalbon
išversta K. Jurgelionies

Tai yra tragedija, kuriai nėra lygios visoj svieto literaturoj. Kiekvienas literatūros mėgėjas privalo ją turėti.

MACBETHO Popieriniais apdarais 70c
KAINA: drobiniai apdarais 85c
de lux odmeniniais ap. \$1.50

Užsakymus su pinigais siųskite adresu:
"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St. Chicago, Illinois

Iš šv. Jurgio parapijos streiko

Parapijinių Draugijų Susivienijimo delegatų susirinkimas.

Kun. Kriaučiūnas griebsi paskutinių priemonių, bet parapijonai laikysis iki kovą laimės.

Užvakar vakare Woodmano svetainėje buvo parapijos susirinkimas. Jame dalyvavo delegatai 15-kos draugijų, priklausantių prie šv. Jurgio parapijos draugijų susivienijimo.

Susirinkimo tikslas buvo apsvaistinti tris dalykus: 1) ką daryti, kad kunigas Kriaučiūnas didumai draugijų uždavė parapijinės salės duris? 2) Kaip vesti toliaus kovą už kunigo Kriaučiūno prašalinimą ir 3) Ką daryti su skundais, kurių kunigas ir jo šalininkai griebsi kaip įrankio kovoje su streikuojančiais parapijonimis. Apskusta dvi draugijos ir pavienės ypatos.

Kunigas griebsi paskutinių priemonių.

Kunigas labai nenori, kad parapijonis kistųsi į parapijos reikalus. Jis nori būti tik vienu vienas gospadorius parapijos pinigų, ir delto jis griebsi visokių kovos būdų, kad tik apveiktų parapijonis. Pasak susirinkusiųjų nurodymų, vienas kunigas bandęs sutaukinti kviesdamas į hotelį ant pietų, prieš kitus vartoja visokius gaudinimus teismu, dar trečius baudžia kaip vienus delegatų pasakė, "cariškas barimais."

"Aš ne šuo, kad ant švilpimo bėgčiau."

Pirmininkas savo kalboje nurodė, kad kunigas Kriaučiūnas norėjo jį ir kitus draugijų komitetus gerumu apeiti — perkalbėti, kad jie nesikištų į parapijos reikalus, o jau su kitais esą, tai kunigas galėsias "apsidirbti." Tuo tikslu Kriaučiūnas užkvieta juos net į hotelį ant pietų (rodė ir laiškus užkvietimo). Tačiau pirmininkas jam atsakė: "aš nėsu šuo, kad ant pašvilpimo bėgčiau, kur tamsta nori."

Kriaučiūnas uždavė salės duris

Kunigas dirbęs kaip sakoma, išsiųsojęs, kad tik parapijonis pergalėtų. Draugijas visais būdais jis verčia užsimokėti į parapiją mokesčius. Gi kurios to nepadarė, toms liko uždarytos durys parapijos salės. Arba kitiap sakant jas išvarė lauk iš jų pačių salės. Tulos draugijos jau pasisamdę sales nekurius da samdysia. Delegatai ty draugijų, kurių susirinkimo da nebuvo, išsireiškė, kad verčiau eiti lauk iš salės, bet nepasiduoti tol, kol kova bus laimėta.

Detektyvai į susirinkimą.

Da neatidarius susirinkimo — sako pirmininkas — kunigas atėjo ir pradėjo reikalauti balso. Aš paaiškinau, kad susirinkimas da neatidarytas. Bet kun. reikalavo balso pirma, negu susirinkimas bus atidarytas. Ir po to kunigas pradėjęs savo pamokas, barimus ir tt pasakoti. Kunigas įlėjęs, paskui jį tuoj ir detektyvai suėję, kurios kunigas buvo parsikvietęs. Vienok ir su jais nieko nepesė. Detektyvai, pamatę kad vis kas ramiai eina prasišalino. Jiems buvę pripasakota, kad čia trukmą kelią. Kunigas visuose užsi-polimuose buvęs sukirstas.

Mažeika skundžia parapijos komitetą \$50,000

Tuli biznieriiai eina prieš parapijonis. Ypatingai tuo pasižymi graborius Mažeika, kuris anot susirinkusių žodžių esąs pirmutinis kunigo pagelbininkas. Jisai apskundė valdžiai ant \$50,000 neva už jo biznio gadinimą. Draugystę Sald-Sirdies Viešp. Jėzaus ir draugystę Vyskupo Matiejaus Valančiausio, o taipgi B. Butkų, J. P. Ewaldą, A. Mažeikį, Jozefą Mažeikienę ir L. Rosevicį. Delegatai labai pasipiktinę tokiu pasielgimu ir davė daug vėjų jo tiems, kurie eina kartu su kunigais. Girdi "iš mūsų rankų gyvena visi, o eina prieš mus, ir net jau teismu grasiina..." Bet jie jau esą tokiu būdu priėjo upės krantą — sugrįšti jau negalės, turės į ją šokti..." (Rankų plojimas).

Daug vėjo teko ir Nausiedai už prisidėjimo prie kunigo.

Gal duos Dievas dvasią šventą.

Šv. Onos ir Šv. Martino draugijos einančios prieš kovojančius už savo tiesas parapijonis. Delegatai, ypatingai del Šv. Onos draugijos narių elgimosi, pasipiktinę. Jų nuomone, jei draugija eina prieš parapijonius teisingus reikalavimus, parapijonims nėra verta remti nė josios rengiamų serijų ir balių, kadangi tai būtų rėmimas kovojančių pusės.

Kalbant apie tos draugijos skebes vienas pastebėjo, kad čia yra ir Šv. Martino skebaujančios draugijos narys. Norėta jį prašalinti, bet pirmininkas pasakė: "Tegul buna! Gal ir jam Dievas suteiks dvasią šventą."

Nutarimai: 1) Laikytis vienybėje — visoms penkiolikai draugijų ir vesti pradėtą kovą su Kriaučiūnu iki jis neliks apgalėtas, 2) Jeigu kunigas varo vienas neprielankias jam draugijas, eiti visiems iš sveitainės, bet nenusileisti ir taikos nedaryti. 3) Draugijų susivienijimas apmokės visas išlaidas kokias padarys Mažeikos skundas — byla ant 50,000 dolerių. 4) Parapijos Komitetas įgaliotas šaukti, esant reikaliui, parapijos susirinkimą ar kokią kitą žingsnį daryti tame. Visa tai nutarta vienbalsiai. Iš visko matyti, kad parapijonis ne juokais veda kovą. Nežiurnit kunigo netinkamų kovos su parapijonimis įrankių — detektyvų ir teismų — parapijonų, kaip matyti tai nei kiek negasdina. Jie da drąsiau giną savo tiesas ir drąsiai taria: "Kunigas jau priėjo upės krantą ir negalės sugrįšti. Reporteris.

Italijonas John Dypodio, 640 S. Sangamon, pašovė juodveidį Wm. Hall, 955 Carroll Ave. Pirmasis areštuotas, o antrasis guli ligonbutyje. Abu miesto darbininkai.

Plėšikai išsprogdo Pabst Bravo Co. (3065 E. 95 str.) saugiąją šėpą. Išnešė 100 dol.

Policija rado nuogą žmogų subadytą ir papildusį kraują ant 35 gatvės, ties namais, 943.

Mrs Clara M. Tulton, 34 m., 732 Grace mirė. Ji nusipikė ipoetus vonion, kurioje buvo karštas vanduo.

Edith Colby, 3141 Calumet Ave. pametė daimontą 700 dolerių vertės.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENAS"

Mrs Margaret Cusmigham gyvenanti 41 W. 60 str. areštuota šimtą kartų už betvarę. Ap-skundė kaimynai.

Andrew Johnson, 3510 Clark str. Sheffield kare neteko 200 dolerių pinigais ir brangių po-pierių vertės 1,500 dolerių.

PRANEŠIMAS.

Prelekcija T. M. D. 28 kuopos atsibus pėnyčioje, rugsėjo 17 d., Meldazių svet. Prasišės 7:30 val. vakare. Paskaitą turės Z. Vitkauskas. Apart to bus ir kitokių pramogėlių. Įžanga liuosa. Agit. Komitetas.

Misijos

KUN. M. X. MOČKUS, kalbės temoje: "KAS GALI EITI Į DANGŲ. O KAS NEGALI." SEREDOJE 15 D. RUGS-SEPT., COLUMBIA SVETAINĖJE, kertė 48-tos ir Paulina St. Pradžia 7:30 v. vakare. Inžanga 10c. Per tūkstančius metų žmonės buvo įkalbami į galvas visokių dvasių kvadovų, kaip galima į dangų darsigauti. Sakoma yra, kad tik per maldas, almužnas, pasininkus ir pinigų į dangų galima bus eiti. Tai gi Kun. M. X. MOČKUS išaiškins visiems kas gali, o kas negali eiti į dangų. Su pagarba L. L. D. Komitetas.

Reikalaujame

vaikinių mokyklų Fotografystės amato. Mes išmokinsime pigiai ir pagal paskutinio modelio artistiško darbo. Norintis mokyklės kreipkitės antrašiu: P. CONRAD 3130 So. Halsted St. CHICAGO

HANNAS SCHOOL OF MOTORING KURSŲ \$10, \$25, \$50. Geriausia ir seniausia automobilų mokykla, kurioje mokina dienomis ir vakarais.

STOCK YARD STATION 3626-3628 S. Halsted St. Chicago, Ill. Lengvi išmokėjimai. MOKYKIS BARBERYSTES. Praktiški Nurodymai. Išmokymas \$25.00. Inrankiai duodami. Tri-City Barber College, 606 W. Madison St arba 819 State St. Chicago, Ill.

DOUGLAS BATH Rusiškos ir Turkiškos Vėnos

Voninės, lyjančios ir marių vandens vonios. Taipgi didelė maudyklė (swimming pool) 3514-16 W. 12th St., arti St. Louis Ave ir 1115-17 S. Paulina St., arti 12th St.

Kainų Listas
RUSIŠKA 25c
TURKIŠKA 75c
VANA 20c
VANA SU DRUSKA 25c

SEREDOMS DEL MOTERŲ. Priešant ant sykio daugiau tikietu bus parduodama už pigesnes kainas.

\$6 IŠMOK \$6. Angliška kalbė skaityti ir rašyti už. Išmokinsime jus Angliška kalbėti, skaityti ir rašyti labai trumpame laike už šio dolerius (\$6) tikiai. Šis mokslas yra labai parankus kiekvienam, nes mokina mes naujusiu būdu per korespondenciją. Jūs esate be skaitimo kur gyvenate. Rašykite platesnių paaiškinimų arba prašykite mokyklai tuojau, prisižadami pinigais. AMERICAN SCHOOL OF LANGUAGES 1741 W. 47th st., Chicago, Ill.

Telefonas Canal 3737

AKUSERKA Mrs. A. Vidikas

Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikuoti Pennsylvania's Hospitalose ir Philadelphia. Paskmingai patarnauja prie gimdymo. Uždyką duodu rodą visokiame ligose moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai, angliškai, rusiškai, lenkiškai ir slavokiškai.

1838 S. HALSTED ST., CHICAGO. (Šalia "Naujienu" Redakcijos)

SUNKŲS LAIKAI

Delei sunkių laikų reikia taupyti pinigai ant drabužių. Galima įgyti už \$5.00 ir biski brangiau, siutu ir žieminius plostius, išėjusius ir mados arba truputį apnešiotus, vertės \$35 ir \$40.00.

S. GORDON, 1415 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. Yds 673
Geo. Eckhardt RECEPTŲ APIEKEORIUS Kampas 31 ir Loomis gatvių Atidaryta kiekvieną vakarą. Kainos prielamos.

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis LIETUVIŲ DENTISTAS Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis pagal sutarimą. 4712 So. Ashland Ave. arti 47-tos gatvės.

Phone Lawndale 1462
FRED W. WHAMOND, M.D. 3953 W. TWELFTH ST. Viršų Henick's krautuvis. Valandos: Nuo 9 ryto iki 1 po piet ir po 7 val. vakare. Nedėliomis nuo 2 iki 5 vakare.

Phone Rockwell 3412
A. R. OHMAN, M.D. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2754 W. 22nd St. kampas California Ave. CHICAGO. Ofiso valandos: Kasdien nuo 2 iki 4; nuo 7-8:30 p. m. Nedėliomis 10-12 išryto.

Phone Kedzie 5120
Gyvenimo Tel. Kedzie 765
Dr. D. W. McEwen DENTISTAS

N. E. Cor. 12th St. and Crawford Ave. Chicago, Ill. Viršų Stamm'o aptiekos. Valandos: Nuo 8 iki 11:30 išryto; 1:30 iki 5:30 po pietų; vakarais nuo 7 iki 8; nedėliomis pagal sutarimą.

Dr. John P. Stawicki

Gydytojas ir Chirurgas Ofiso valandos: 9 iki 11 išryto; 7 iki 9 vakare. 1428 Broadway, Gary, Ind. Telephone 516

ASHLAND DANTISTAS

Jeigu nori būti sveikas, tai turi turėti sveikus dantis. Mes gydym, ištraukiam, pataisom ir incedam naujus dantis už labai nedidelį kainą ir visai be skausmo. 8 metai vieno vietoj

DR. J. S. KASTOWSKI 4656 Ashland Ave., Chicago.

Vyrams Tiktai

Jūs galite pasiteirauti pas Dr. Ross, absoliutiskai dykt, apie bėle kokią ligą arba silpnumą. Atkreipkite pas specialistą, kuris gydo chroniškas, nerviškas, kraujo, vidurių, kepenų, inkstų ir visokias šlapimo ligas. Tie kurie yra perėjęs istatus sveikatos ir suprantantys apie tankų džiovinimą, turi but sugrąžinti į sveikatą, stiprumą ir gyvybę per Dr. Ross'o gydymą. Simtai užgandėlių pacientų. Dvidešimt penki metų patyrimo. Užtvirtintas per Illinois praktikuoti visokias ligas.

DR. B. M. ROSS

35 SO. DEARBORN ST., Kampas Monroe, Grilly Building Ink elevator ant 5-to aukšto Valandos: Kasdien nuo 9 iki 4. Nedėlioj nuo 10 iki 1; taipgi Panedėlyj, Seredoj ir Subatoj vakarais nuo 7 iki 8.

DR. A. A. WHAMOND CHIRURGAS Roberts Burn's'o ligonbuty, 3807 Washington Boul. Pasiteiravimai valandos ligonbuty, nuo 10 iki 11 išryto. Ofisas: 3955 W. 12th St. Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Lawndale 5718

Tel. Humboldt 97
J. C. WOLON LIETUVIŲ ADVOKATAS Veda civiliškas ir kriminališkas bylas visuose teismuose. Daro ir perširi visokius dokumentus ir popierius. Valandos: 3-5 po piet; 6:30-8 vakare. 1566 Milwaukee Ave., arti Robey gtv.

Nauja gyduole

Geriausia nuo uodos ligų. Pralaina spaugus nuo veido, gydo nuo saulės nudegimo, išsukimo ir nudegimo. Nuo sužeidimo vartokite Jelliline. Prisiuskite 25c, o tuojau apatursite bankutę pamėginimui. Prof. UHL, CHIROPODISTAS. 21 E. Van Buran St., Chicago, Ill.

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3109 S. Morgan St., Chicago, Ill. Valandos: Nuo 8 iki 11 išryto; nuo 5 iki 8 vak.

Tel. Haymarket 6212
Dr. W. Yuskiewicz

Lietuviškas akių gydytojas Kas turi skaudančias akis arba silpnas ar galvos skaudėjimą, atsilankyk pas DR. W. YUSKIEWICZ 1024 Milwaukee Ave. Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 popiet.

Dr. A. R. Blumenthal AKIŲ SPECIALISTAS

Akis išegaminuojam DYKAI Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena. 4649 S. Ashland Ave. Kampas 47 street

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS

Persikelė gyventi naujan butan

3323 SO. HALSTED STREET 3-808

Meldžiū dabar savo klientų visokiais teismo ir teisių reikalais kreipitis į mane pažymėtu žemiau laiku, sekamais adresais

Iš ryto "Naujienu" Ofiso Dieną mieste Vakare namie 1840 S. HALSTED ST. 127 N. DEARBORN ST. 3323 S. HALSTED ST. Telephone Canal 1606 Room 1122 Unity Bldg. Tel. Central 4411 Telephone Drover 1310

DR. WEINTRAUB

EUROPOS SPECIALISTAS VYRŲ IR MOTERIŠKŲ LIGŲ

JEIŠKANTIRIJI gero daktaro, turinčio 23 metus praktikos gydymą įvairių vyrų ir moterų ligų, tesikreipia prie manęs. Nežiurnit, kaip ligai sirgę ir paskokių daktarus gydęsis, naudanga jam bus pasiteirauti pas mane. Mano ofisas aprūpinas geriausias aparatais ir elektrikos mašinomis ligoms skambuoti ir gyditi. Duodu sąjūgimą neomom apie ligonio stovį ir jeigu apsimu gydysi, tai gydui iki visai išgydan. VYRŲ LIGŲ Nugaros ir galvos skaudėjimai, nereguliariskumai, skaudūs menstruavimai, baltosios, nevaisingumas, visų gydas be operacijos. Gydau paskmingai. Puskės, inkstų, šlapimo sistemos ligas, ar butų tik pradiję, ar užsienelę gydan paskmingai. Nerviškas, visų rūšių nusiipindimai ir kitas ligas išgydan greit. Kraujo užsinuodijimą, kuris paliečia kaip vyras taip ir moteria, gydan nauja Europine metodu. Planų sileikimą, išberimą, skaudulius išgydan greitai. Kepenų, plūvo ir plaučių ligas gydan paskmingai. PATARIMAI DYKAI Valandos: kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Utmarnikais, Ketvergais ir Subato KAINOS NEDIDELĖS mis nuo 9 iki 7 vakaro. Nedėliomis ir kitais šventadieniais nuo 9 ryto iki 11 vak. DR. WEINTRAUB EUROPOS 36 W. RANDOLPH STREET SPECIALISTAS KAMPAS DEARBORN, ANTRAS LIGŲ

LUMBERIS NAUJAS IR ISANTROS RANKOS BUDAVOJIMO MATERIJOLOS.

LENTOS, STULPAI IR T. T. : : : : :
Taipgi maliava, duris, langai, popiera slogams dengti, vinis ir visokių kitų reikalingumų prie budavojimo.

CARR BROS. WRECKING CO. INC.

PHONE YDS. 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED ST.

Tel Yards 4658

The Bridgeport Electric Co.

Atlieka visus Elektrikos darbus atsakančiai ir pigiai Turi 2 Storus 1-na ant 3212 So. Halsted St. Chicagoje 2-ra 1614 W. 47-tos gat., kuriuose parduoda elektriskines ir gazines lampas ir t. t. Kviečia Visus Atsilankyte.

ALFONSAS BARTKUS Savininkas

Tel. Drover 7169. KREIPKITES

PRIE LIETUVIŲ GENERALIŠKO KONTRAKTORIAUS

Steponas Markunas

Budavoju murlius ir medinius namus. Talsau senus, išplie "konkritu" fundamentus ir sildvokus. Visus prie namų darbus atlieku pagal savininko reikalavimą. Dabar laikas apmalyti, jei kas nari budavoti, palmti gerą kontraktorių.

2459 W. 46th PLACE, CHICAGO, ILL.